

**AS "Augstsprieguma tīkls" nerevidētie
starpperiodu saīsinātie finanšu pārskati**

par 3 mēnešu periodu, kas beidzas 2020.gada 31.martā

Sagatavots saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem

Saturs

	Lpp.
Informācija par Sabiedrību	3
Vadības ziņojums	4 – 12
Atsevišķie finanšu pārskati:	
Peļņas vai zaudējumu pārskats	13
Pārskats par finanšu stāvokli 2019.gada 30.septembrī	14-15
Pašu kapitāla izmaiņu pārskats	16
Naudas plūsmas pārskats	17-18
Finanšu pārskatu pielikumi	19-46

Informācija par Sabiedrību

Sabiedrības nosaukums	AS "Augstsprieguma tīkls"
Sabiedrības juridiskais statuss	Akciju sabiedrība
Reģistrācijas numurs, vieta un datums	000357556 Rīga, 2001. gada 28. decembrī
	Veikta pārreģistrācija Komercreģistrā 2004. gada 13. novembrī ar vienoto reģistrācijas numuru 40003575567
Pamatdarbības veids	Elektroenerģijas apgāde, NACE kods 35.12
Adrese	Dārzcima iela 86 Rīga, LV-1073 Latvija
Akcionārs	No 2012. gada 2. janvāra: Latvijas Republika Finanšu ministrijas personā (100%) Smilšu iela 1, Rīga, LV-1050, Latvija
Valdes locekļu vārdi, uzvārdi, ieņemamie amati	Varis Boks – valdes priekšsēdētājs Arnīs Staltmanis – valdes loceklis Imants Zviedris – valdes loceklis Gatis Junghāns – valdes loceklis Mārcis Kauliņš – valdes loceklis
Padomes locekļu vārdi, uzvārdi, ieņemamie amati	Kaspars Āboliņš – padomes priekšsēdētājs Olga Bogdanova – padomes priekšsēdētāja vietniece Armands Eberhards – padomes loceklis Madara Melne – padomes locekle Aigars Ģērmanis – padomes loceklis
Pārskata periods	2020.gada 1.janvāris – 2020.gada 31.marts

Vadības ziņojums

Darbības veids un raksturojums

Akciju sabiedrība “Augstsprieguma tīkls” (turpmāk arī - Sabiedrība) ir vienīgais Latvijas Republikas neatkarīgais Pārvades sistēmas operators (turpmāk arī – PSO).

Sabiedrības **vispārējais stratēģiskais mērķis** ir nodrošināt Latvijas energoapgādes drošumu, sniegt nepārtrauktu, kvalitatīvu un pieejamu energoapgādes pārvades pakalpojumu, kā arī īstenot valstij stratēģiski svarīgo energoapgādes aktīvu ilgtspējīgu pārvaldību un sekmēt to integrāciju Eiropas Savienības iekšējā energoresursu tirgū.

Mūsu **misija** ir nodrošināt nepārtrauktu, drošu un ilgtspējīgi efektīvu elektroenerģijas pārvadi visā Latvijā.

Sabiedrības kā elektroenerģijas pārvades sistēmas operatora **darbību raksturo trīs virzieni:**

Elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu nodrošināšana

Elektroenerģijas tirgus uzturēšana un attīstīšana

Elektroenerģijas pārvades sistēmas vadība, attīstība un integrācija Eiropas enerģosistēmā

Atbilstoši Latvijā īstenotajam elektroenerģijas pārvades sistēmas operatora nodalīšanas modelim, Sabiedrība elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu sniegšanai nepieciešamos pārvades sistēmas aktīvus nomā no to īpašnieka AS “Latvijas elektriskie tīkli”.

Ievērojot Sabiedrības ieguldījumu tās asociētajā sabiedrībā Latvijas dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatorā AS “Conexus Baltic Grid”, būtisks Sabiedrības darbības virziens ir valstij stratēģiski svarīgo energoapgādes aktīvu ilgtspējīga pārvaldība, to integrāciju Eiropas Savienības (turpmāk arī – ES) iekšējā energoresursu tirgū.

Kvalitātes vadības sistēma un vērtības

Sabiedrība ir izstrādājusi, ieviesusi un uztur uzņēmuma vadības sistēmu, atbilstoši standartu ISO 9001:2015 (kvalitāte), ISO 14001:2015 (vide); ISO 45001:2018 (OHSAS 18001:2007) (darba drošība), ISO 50001:2011 (enerģopārvaldība) prasībām.

Ieviestā Integrētā vadības sistēma nodrošina efektīvu Sabiedrības darbību, ievērojot starptautiski pieņemtus darbības mehānismus attiecībā uz kvalitātes, enerģopārvaldības, vides aizsardzības, darba vides un arodveselības pārvaldību, nodrošinot korektu normatīvo aktu prasību izpildi, veicinot Sabiedrības darbības konteksta apzināšanu, raugoties uz norisēm uzņēmumā caur uzņēmuma risku un procesu prizmu.

Sabiedrībā ir izstrādāta kvalitātes politika, kurā, pamatojoties uz Enerģētikas likumu, Elektroenerģijas tirgus likumu un Tīkla kodeksu, definētas šādas Sabiedrības pamatvērtības:

Uzticība		Godīgi Neatkarīga, ētiska un atklāta rīcība pret ikvienu un visiem
Attīstība		Gudri Efektīvi. Ar skatu nākotnē. Ilgtermiņa domāšana
Drošums		Atbildīgi Pārdomāta rīcība. Ar augstu atbildību pret darbu, cilvēkiem un dabu
Komanda		Kopīgi Apvienojam spēkus, lai sasniegtu vairāk. Spēcīga komanda, kas iedrošina un izaicina

Darbības vides raksturojums

Elektroenerģijas pārvade

Elektroenerģijas pārvadi nodrošina pārvades sistēmas operators, izmantojot pārvades sistēmu, kas ietver savstarpēji savienotus tīklus un iekārtas, tajā skaitā starpvalstu savienojumus, kuru spriegums ir 110 un vairāk kilovoltu un kuri tiek izmantoti pārvadei līdz attiecīgajai sadales sistēmai vai lietotājiem.

Elektroenerģijas pārvades sistēmas operatora darbību regulē Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk arī – SPRK) tās padomes vadībā.

Pārvades sistēmas operatoram noteiktie pienākumi tika īstenoti, izmantojot šādus pārvades tīklus, 2019.gada 31.decembris:

Augstākais spriegums (kV)	Apakšstaciju skaits (gab.)	Autotransformatoru un transformatoru skaits (gab.)	Uzstādītā jauda (MVA)	Gaisvadu un kabeļu EPL (km)
330 kV	17	27	4 075	1 552.99
110 kV	123	248	5 264	3 870.91
Kopā	140	275	9 339	5 423.90

2020.gada 3 mēnešos lietotājiem pārvadītas 1 564 GWh, kas ir par 3% mazāk nekā 2019.gada atbilstošajā periodā (1 608 GWh). Lietotājiem pārvadītās elektroenerģijas samazinājums galvenokārt saistīts ar siltajiem laika apstākļiem.

Elektroenerģijas tirgus uzturēšana un attīstīšana

Latvijā elektroenerģijas tirgus darbības tiesiskais pamats ir Elektroenerģijas tirgus likums, kā ietvaros noteikts, ka pārvades sistēmas operatoram ar savu funkciju izpildi jāveicina iekšējā elektroenerģijas tirgus darbība un pārrobežu tirdzniecība, tai skaitā atbalstot arī elektroenerģijas biržu attīstību.

Papildus tam, Latvijas elektroenerģijas tirgus attīstību veicina Eiropas Komisijas Regulas, kas izriet no Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 714/2009 par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi tīklam elektroenerģijas pārrobežu tirdzniecībā prasībām.

2019.gadā Sabiedrība kopīgi ar citiem Eiropas Savienības PSO aktīvi iesaistījās četru uz Eiropas Savienības iekšējā elektroenerģijas tirgus attīstību un integrāciju vērsto Regulu prasību (Tīkla kodeksu) ieviešanā:

- Komisijas Regula (ES) 2015/1222 ar ko izveido jaudas piešķiršanas un pārslodzes vadības vadlīnijas;
- Komisijas Regula (ES) 2016/1719 ar ko izveido nākotnes jaudas vadlīnijas;
- Komisijas Regula (ES) 2017/2195 ar ko izveido elektroenerģijas balansēšanas vadlīnijas;
- Komisijas Regula (ES) Nr. 543/2013 par datu iesniegšanu un publicēšanu elektroenerģijas tirgos.

Šie uz tirgus attīstību un integrāciju vēršie Tīkla kodeksi ļauj harmonizēt pārrobežu tirgu darbību visos tirgus darbības laika posmos, nodrošinot stabilāku elektroenerģijas tirgus darbību un ļaujot visiem tirgus dalībniekiem bez ierobežojumiem darboties ES vienotajā iekšējā elektroenerģijas tirgū.

Latvijas elektroenerģijas tirgus vairumtirgus līmenī ir tieši integrēts ar Baltijas valstīm un Ziemeļvalstīm, taču mazumtirgus tiek organizēts nacionālā līmenī.

Finanšu rezultāti un finanšu risku vadība

Pārskata periodā Sabiedrības ieņēmumi ir 40 629 156 EUR, tai skaitā ieņēmumi par elektroenerģijas pārvades tīkla pakalpojumiem 18 554 653 EUR, kas veido 46% no Sabiedrības ieņēmumiem. Būtisku daļu (46%) no Sabiedrības kopējiem ieņēmumiem, pārskata periodā veido ieņēmumi no AS "Latvijas elektriskais tīkls" par realizētajiem pārvades aktīvu pārbūves un jaunbūves darbiem. Sabiedrības peļņa pārskata periodā ir 2 436 127 EUR.

Izvērtējot Sabiedrības finansiālo rezultātu rādītājus, saimnieciskās darbības rezultātus, jāņem vērā, ka, saskaņā ar Enerģētikas likuma 5. pantu, elektroenerģijas pārvade ir regulēta nozare, SPRK nosaka Sabiedrības atļauto peļņu, nosakot kapitāla atdeves likmi, apstiprinot elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifus.

Sabiedrības rentabilitāte no elektroenerģijas pārvades pakalpojumu sniegšanas 2020.gada 3 mēnešos atbilst Elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu metodikā noteiktajai.

Ievērojot iepriekš minēto, kā arī to, ka Sabiedrība ir dabisks monopols, tās rentabilitātes rādītāji nav salīdzināmi ar nozares rādītājiem. Ievērojot Latvijā ieviesto PSO nodalīšanas modeli – neatkarīga pārvades sistēmas operatora izveidi, Sabiedrības rentabilitātes un citi finanšu rādītāji nav salīdzināmi arī ar citiem kaimiņvalstu vai Eiropas PSO, kuri vairumā gadījumu ir pārvades aktīvu īpašnieki.

Darba samaksas noteikšanas un aprēķināšanas kārtība tiek reglamentēta Sabiedrības iekšējos normatīvajos dokumentos atbilstoši LR likumdošanas prasībām.

Finanšu risku vadība

Sabiedrības darbība primāri ir saistīta ar pārvades sistēmas operatora pienākumu veikšanu, pārvades sistēmas un ražotāju un lietotāju (tajā skaitā sadales sistēmas operatoru), kuru elektroietais ir pieslēgtas pārvades sistēmai, saskaņotas darbības nodrošināšanu, tādējādi Sabiedrības finanšu risku vadība tiek īstenota ar mērķi nodrošināt tehnoloģiskā procesa nepārtrauktību. Sabiedrības Finanšu risku vadība tiek īstenota saskaņā ar Sabiedrības vadības akceptēto Finanšu risku vadības politiku, tai pakārtotajiem Finanšu risku pārvaldības noteikumiem.

Sabiedrības saimnieciskā darbība ir pakļauta tādiem finanšu riskiem kā apgrozījuma, izmaksu un naudas plūsmas riski.

Finanšu resursu pārvaldība Sabiedrībā vērsta uz saimnieciskās darbības finansējuma un finansiālās stabilitātes nodrošināšanu, realizējot konservatīvu finanšu risku vadību.

Sabiedrības apgrozījuma riski tiek vadīti atbilstoši noteiktajiem stratēģiskajiem un operatīvajiem risku novēršanas pasākumiem, nodrošinot pastāvīgu pakalpojumu tarifu atbilstības ar pakalpojumu sniegšanu saistītajām izmaksām uzraudzību.

Sabiedrība ievēro piesardzīgu likviditātes risku vadību, nodrošinot, ka tai ir pieejami atbilstoši finanšu resursi saistību nokārtošanai noteiktajos termiņos.

Finanšu līdzekļi, kuri potenciāli pakļauj Sabiedrību zināmai riska koncentrācijas pakāpei, galvenokārt ir naudas līdzekļi un pircēju un pasūtītāju parādi. Lai gan Sabiedrībai ir nozīmīga riska koncentrācija attiecībā uz vienu darījumu partneri vai līdzīgu darījumu partneru grupu, šis risks vērtējams kā ierobežots, ņemot vērā to, ka būtiskākais Sadarbības darījumu partneris ir valstij piederoša komercsabiedrība - akciju sabiedrība "Latvenergo", kā arī tās koncerna kapitālsabiedrības. Pircēju un pasūtītāju parādi tiek uzrādīti atgūstamajā vērtībā.

Sadarbībā ar bankām un finanšu institūcijām tiek akceptēti darījumu partneri ar pašu vai mātes banku starptautiskas kredītreitinga aģentūras noteikto minimālo kredītreitingu vismaz investīciju pakāpes līmenī.

Sabiedrības vadība prognozē, ka tai nebūs likviditātes problēmas un Sabiedrība varēs norēķināties ar kreditoriem noteiktajos termiņos. Sabiedrības vadība uzskata, ka Sabiedrībai būs pietiekami naudas resursi, lai tās likviditāte nebūtu apdraudēta.

Korporatīvā un sociālā atbildība

Sabiedrības stratēģiskā virzība vērsta uz ilgtspējīgu attīstību. Sabiedrība piedalās Korporatīvās ilgtspējas un atbildības institūta rīkotajā ikgadējā "Ilgspējas indeksā", 2019.gadā iegūta platīna godalga (vērtējums par 2018.gadu). Vienlaikus arī saņemts Labklājības ministrijas tituls "Ķīmei draudzīgs komersants".

Sabiedrībā ir izstrādāta un apstiprināta Korporatīvās un sociālās atbildības politika. Korporatīvās un sociālās atbildības (turpmāk arī – KSA) politika nosaka KSA formas, pamatprincipus un virzienus, aktivitāšu izvēles kritērijus.

Sabiedrības Vides politikas mērķis ir nepārtraukti uzlabot Sabiedrības vides sniegumu, novēršot vai samazinot kaitīgo ietekmi uz vidi, racionāli izmantojot dabas resursus un ieviešot labākos pieejamos tehniskos paņēmienus visās Sabiedrības darbības jomās

Sabiedrība sistemātiski veic riska novērtējumu (vides pārskatu veic reizi trīs gados, nākošais paredzēts 2020.gadā par 2017.-2019.gadu), nozīmīgu risku novēršanai tiek noteiktas vides programmas. Tiek uzturēts vides notikumu reģistrs. Galvenie vides piesārņojuma rādītāji tiek periodiski kontrolēti saskaņā ar vides monitoringa plānu. Kopējais riska līmenis vides jomā ir zems.

Arvien lielāka uzmanība tiek pievērsta energoefektivitātes jautājumiem. Sabiedrības Energo pārvaldības politikas mērķis ir nepārtraukti uzlabot Sabiedrības energosniegumu, samazinot tehniskos un tehnoloģiskos zudumus, uzlabojot uzņēmuma objektu ekspluatācijas energopatēriņa rādītājus un pilnveidojot uzņēmuma autotransporta iegādes un izmantošanas stratēģiju.

Elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifs

Elektroenerģijas pārvades pakalpojumu tarifi tiek noteikti saskaņā ar SPRK apstiprināto "Elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodiku". 2019.gadā pārvades sistēmas pakalpojumi tika sniegti, piemērojot tarifus, kas apstiprināti ar SPRK Padomes 2017.gada 4.aprīļa lēmumu.

Sabiedrība kā vienu no prioritārajiem mērķiem ir izvirzījusi pasākumu īstenošanu elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu pieauguma samazināšanai. Lai īstenotu izvirzīto mērķi, Sabiedrība kapitālieguldījumu finansēšanai aktīvi piesaista Eiropas Savienības (ES) līdzfinansējumu. Pašreiz ES līdzfinansējums ir piesaistīts 4 kapitālieguldījumu projektiem. Papildus iepriekš minētajam, lai iespējami mazinātu ietekmi uz pārvades tarifiem, Sabiedrība kapitālieguldījumu finansēšanai novirza uzkrātos pārslodzes maksas ieņēmumus.

2019.gadā tika turpināts 2017.gadā uzsākto Sabiedrības saimnieciskās darbības procesu efektivitātes pilnveidošanu, izmaksu optimizāciju.

Sabiedrības aktivitāšu rezultātā 80% no attīstības projektu, kas iekļauti Eiropas desmitgades attīstības plānā, realizācijai nepieciešamā finansējuma tiek segti no ES līdzfinansējuma un pārslodzes maksas ieņēmumiem, tādējādi samazinot ietekmi uz elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifiem.

Turpmākā attīstība

Sabiedrības galvenā uzmanība tiek pievērsta ilgtspējīgai izaugsmei nolūkā pilnveidot Latvijas un Baltijas elektroenerģijas tirgus dalībniekiem sniegtos pakalpojumus.

Sabiedrības **stratēģiskā virzība** ir vērsta uz:

- Latvijas enerģētiskās drošības stiprināšanu, sinhronizējot Latvijas elektroenerģijas pārvades tīklu ar kontinentālās Eiropas tīklu;
- Latvijas elektroenerģijas sistēmas drošu darbības režīmu un klientu kvalitatīvu elektroapgādi;
- Darbības efektivitātes pilnveidošanu, nodrošinot kvalitatīvu pārvades pakalpojumu par iespējami zemāku tarifu;
- Elektroenerģijas tirgus darbības efektivitātes nodrošināšanu, integrējoties Eiropas iekšējā enerģijas tirgū.

Elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstība

Ar SPRK padomes 2019.gada 19.septembra lēmumu Nr.149 "Par elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānu" apstiprināts Sabiedrības izstrādātais elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plāns laika periodam no 2020.gada līdz 2029.gadam (turpmāk arī – Attīstības plāns).

Izstrādātais Attīstības plāns nosaka pārvades sistēmas attīstību un nepieciešamos finanšu ieguldījumus pārvades infrastruktūrā turpmākajiem 10 gadiem, paredzot elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstībā ieguldīt 413 miljonus *euro*.

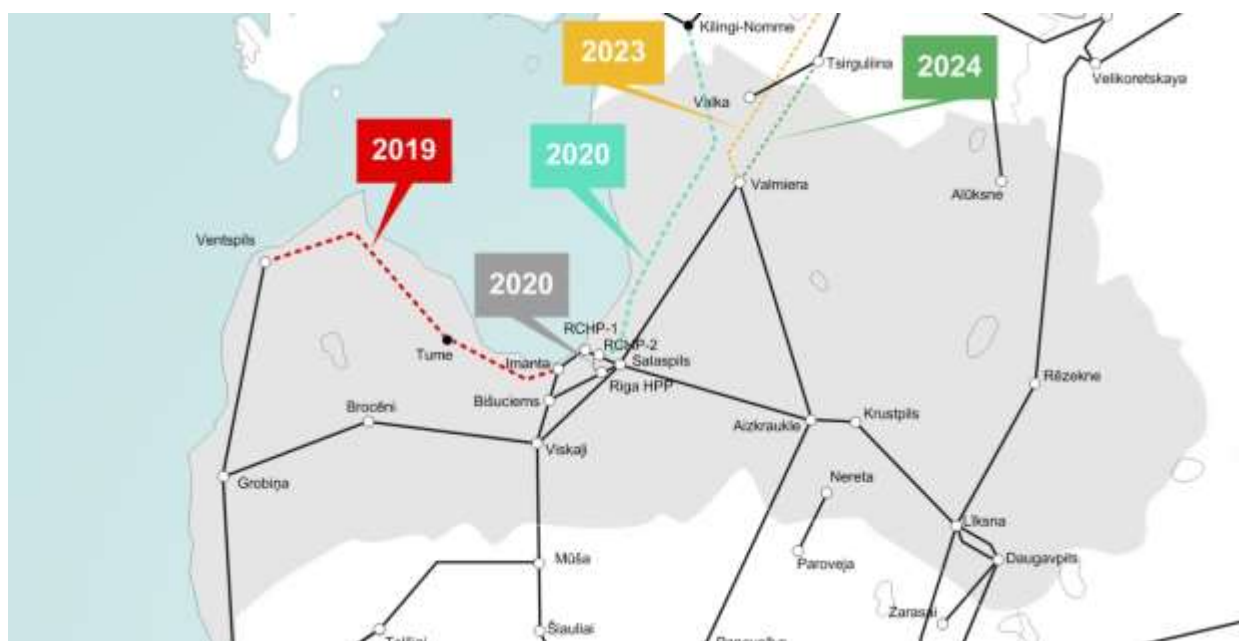
Attīstības plāna realizācijas rezultātā, paredzēts ilgtermiņā samazināt iekārtu, kurām ir pārsniegtas kritiskās vecuma robežvērtības, skaitu.

Būtiskākie attīstības pasākumi turpmākajos gados:

Elektroenerģijas pārvades tīkls tiek attīstīts atbilstoši Latvijas elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānam un Eiropas pārvades sistēmas desmit gadu attīstības plānam. Eiropas desmit gadu attīstības plānā tiek iekļauti tie Latvijas attīstības projekti, kas ir stratēģiski svarīgi ne tikai nacionāli, bet arī Baltijas jūras reģionā kopumā.

Attēls

Attīstības projekti, kas iekļauti Eiropas desmitgades attīstības plānā.

- 330 kV EPL savienojuma "Kurzemes loks" 3. etaps: 330 kV gaisvadu līnija "Ventspils –Tume – Imanta"

Projekta ietvaros paredzēta esošo 110 kV gaisvadu elektropārvades līniju pārbūve par 330 kV līnijām no Ventspils līdz Imantai (Rīgā), kā arī plānots paplašināt esošo 330 kV apakšstaciju "Imanta" un izbūvēt jaunu 330 kV sadales ietaisi apakšstacijā "Tume". Paredzēta arī 110 kV sadales ietaišu rekonstrukcija apakšstacijās "Dundaga", "Talsi", "Valdemārpils", "Kandava", "Priedaine".

Projekta realizācija pabeigta un tas nodots ekspluatācijā pirms Granta līgumā noteiktajiem termiņiem.

○ Latvijas – Igaunijas trešais starpsavienojums

Projekta ietvaros paredzēts izbūvēt jaunu 330kV līniju 180 km garumā, kas savienos apakšstaciju "TEC-2" Latvijā un Kilingi – Nomme Igaunijā, kā arī paplašināt apakšstaciju TEC-2, uzstādot tajā arī šunta reaktoru sistēmas reaktīvās jaudas kompensācijai.

2018.gadā noslēgti līgumi par jaunās līnijas būvprojektēšanu un būvniecību, kā arī par apakšstacijas TEC-2 paplašināšanu un šunta reaktoru piegādi. Saņemtas visas nepieciešamās būvatļaujas un uzsākta jaunās līnijas un apakšstacijas "TEC-2" paplašināšanas būvprojektēšana.

2019.gadā aktīvi realizēta jaunās līnijas būvniecība praktiski visos posmos no Latvijas – Igaunijas robežas līdz pat apakšstacijai "TEC-2". Tāpat tiks uzsākti apakšstacijas "TEC-2" paplašināšanas darbi. Visu projektu plānots pabeigt 2020.gadā.

○ Jaunas elektropārvades līnijas Rīgas TEC2 – Rīgas HES izbūve

Projekts paredz jaunas 330kV gaisvadu/kabeļu līnijas izbūvi (orientējošais līnijas garums – 13 km), apakšstacijas Rīgas TEC2 330kV sadalnes paplašināšanu, kā arī apakšstacijas Rīgas HES pārbūvi divkopņu izpildījumā pēc iespējas izmantojot esošās iekārtas un risinājumus.

2018.gadā noslēgti līgumi par 330kV līnijas būvprojektēšanu, kabeļu piegādi un būvniecības darbiem, kā arī līgumi par apakšstacijas "Rīgas HES" 330kV sadalnes pārbūvi un apakšstacijas "TEC-2" 330kV sadalnes paplašināšanu. Uzsākti būvprojektēšanas darbi visos iepriekš minētajos objektos.

2019.gadā uzsākta līnijas "Rīgas TEC2 – Rīgas HES" būvniecība, kā arī apakšstacijas "Rīgas HES" 330kV sadalnes pārbūves un apakšstacijas "TEC-2" 330kV sadalnes paplašināšanas būvdarbi. Visus projekta ietvaros paredzētos darbus plānots pabeigt līdz 2020.gada izskaņai.

○ 330kV elektropārvades līnijas Tartu (EE) – Valmiera (LV) un 330kV elektropārvades līnijas Tsirgulina (EE) – Valmiera (LV) caurlaides spējas palielināšana starp Latviju un Igauniju Baltijas valstu sinhronizācijas ar kontinentālo Eiropu projekta 1.fāzes ietvaros.

Projekts paredz abas esošās 330kV līniju pilnībā aizstāt ar jaunām, paaugstinātas caurlaides spējas līnijām. Abu līniju kopējais garums Latvijas teritorijā – 100 km.

2018.gadā abiem 330kV līniju pārbūves projektiem ir veikts sākotnējais ietekmes uz vidi novērtējums un saņemti Valsts vides dienesta Valmieras reģionālās vides pārvaldes tehniskie noteikumi, kas projekta īstenotājiem jāievēro projekta realizācijas gaitā.

Tāpat 2018. gadā izpildīti visi nepieciešami priekšnosacījumi Eiropas savienības līdzfinansējuma saņemšanai no Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta (CEF – *Connecting Europe Facility*) līdzekļiem.

Ņemot vērā, ka 2019.gada 23.janvārī Baltijas sinhronizācijas projektam, tajā skaitā abu esošo Igaunijas – Latvijas starpsavienojumu 330kV līniju pārbūvei, ir piešķirts Eiropas savienības līdzfinansējums 75% apmērā, 2019.gadā tika turpinātas aktivitātes projekta īstenošanas uzsākšanai – sabiedriskās apspriešanas, iepirkuma procedūras būvdarbu veicēja izvēlei īstenošana un citi pasākumi.

Projekta realizācija paredzēta tūlīt pēc projekta Latvijas - Igaunijas trešais starpsavienojums realizācijas.

Visi iepriekš minētie projekti iekļauti Eiropas kopējo interešu projektu (KIP) 3.sarakstā, Visiem projektiem ir piešķirts Eiropas savienības līdzfinansējums no Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta:

- 330kV elektropārvades līnijas Tartu (EE) – Valmiera (LV) un 330kV elektropārvades līnijas Tsirgulina (EE) – Valmiera (LV) caurlaides spējas palielināšanai ES līdzfinansējums piešķirts 2019.gadā;
- elektropārvades līnijas Rīgas TEC2 – Rīgas HES izbūvei 2017.gadā;
- projektiem Kurzemes loka 3.posma izbūve un Latvijas-Igaunijas trešā starpsavienojuma izbūve, Eiropas līdzfinansējums no Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta programmas ir piešķirts 2014.gada novembrī.

Elektroenerģijas pārvades sistēmas ilgtspējas projekti

Izstrādātais Latvijas elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plāns nākamajiem 10 gadiem paredz virkni pasākumu pārvades infrastruktūras uzlabošanai – esošo 330 kV un 110 kV apakšstaciju pārbūvi, elektropārvades līniju darbību uzlabošanu, transformatoru nomaiņu u.c.

Trešo pušu piekļuve elektroenerģijas pārvades tīklam

Ņemot vērā Latvijas elektroenerģijas tirgus darbības principus, AS “Augstsprieguma tīkls” arī turpmāk saskaņā ar taisnīguma, atklātības un vienlīdzības principiem nodrošinās kā elektroenerģijas ražotāju, tā pārvades sistēmas lietotāju nediskriminējošu piekļuvi pārvades sistēmai gan izbūvējot jaunus, gan rekonstruējot esošos pieslēgumus.

Sistēmas vadības un elektroenerģijas tirgus attīstība

Īstenojot Eiropas Savienības politiku attiecībā uz vienotu elektroenerģijas tirgu, AS “Augstsprieguma tīkls” aktīvi turpina darboties Eiropas Savienības iekšējā elektroenerģijas tirgus integrācijas aktivitātēs, kas tiek veiktas gan Eiropas Savienības ietvaros, gan arī Baltijas valstu reģionā.

Turpmākajos gados būtiskākie izaicinājumi saistīti ar Baltijas valstu sinhronizāciju ar kontinentālo Eiropu.

2018.gada 14.septembrī Eiropas Komisija atbalstīja Baltijas valstu sinhronizāciju politiskā līmenī un rekomendēja uzsākt Baltijas valstu sinhronizācijas procedūras uzsākšanu ar kontinentālo Eiropu.

2018.gada 19.septembrī Baltijas valstu PSO iesniedza Polijas PSO pieteikumu par pievienošanās kontinentālās Eiropas sinhronai zonai, tāpat 2018.gada 21.septembrī Polijas PSO iesniedza pieteikumu ENTSO-E kontinentālās Eiropas reģionālai grupai par sinhronas zonas paplašināšanu ar Baltijas valstu elektroenerģijas sistēmām.

2019.gada 22.maijā AS "Augstsprieguma tīkls" parakstīja Pievienošanās līgumu kontinentālās Eiropas elektroenerģijas sistēmai, tas stājies spēkā 2019.gada 27.maijā.

2019.gada 23.janvārī CEF koordinēšanas komiteja atbalstīja Baltijas sinhronizācijas pieteikuma 1.fāzi un nolēma piešķirt 75% līdzfinansējumu pieteikumā iekļautiem projektiem.

Dabaszāģes pārvade un uzglabāšana

Ievērojot Ministru Kabineta 2017.gada 5.decembra un 19.decembra lēmumu, Sabiedrība 2017. gadā ir iegādājusies 34.36% Latvijas dabaszāģes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatora AS “Conexus Baltic Grid” akciju. Sabiedrības ieguldījums tiek pārvaldīts atbilstoši Korporatīvās pārvaldības politikai.

Līdzdalības iegūšana AS “Conexus Baltic Grid” neatstās ietekmi uz elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifiem.

Apstākļi un notikumi pēc pārskata perioda beigām

Ar Latvijas Republikas Ministru kabineta 2019.gada 8.oktobra sēdes protokollēmumu Nr.46, 38§ tika atbalstīta elektroenerģijas pārvades sistēmas operatora pilnīga īpašumtiesību nodalīšanas modeļa ieviešana un uzdots Ekonomikas ministrijai un Finanšu ministrijai nodrošināt, ka AS "Latvenergo" un AS "Augstsprieguma tīkls" izpilda normatīvajos aktos noteiktos nosacījumus par pilnīgas īpašumtiesību nodalīšanas modeļa ieviešanu līdz 2020.gada 1.jūlijam.

Savukārt, ar Ministru kabineta 2019.gada 17.decembra sēdes protokollēmumu Nr.59, 75§ tika noteikts, ka, pēc AS "Latvijas elektriskie tīkli" valstij piederošo akciju ieguldīšanas AS "Augstsprieguma tīkls", īstenojama AS "Augstsprieguma tīkls" un AS "Latvijas elektriskie tīkli" reorganizācija, AS "Latvijas elektriskie tīkli" pievienojot AS "Augstsprieguma tīkls" līdz 2020.gada 31.decembrim.

Pēc finanšu gada beigām, 2020.gada martā, Latvijas Republikā un daudzās citās valstīs ir stājušies spēkā ar koronavīrusa izplatību saistīti ierobežojumi, kas ievērojami samazina ekonomikas attīstību valstī un pasaulē. Nav paredzams, kā situācija varētu attīstīties nākotnē, un līdz ar to, pastāv ekonomikas attīstības nenoteiktība. Sabiedrības vadība nepārtraukti izvērtē situāciju, gada pārskata apstiprināšanas brīdī Sabiedrība nav saskārusies ar būtiskiem traucējumiem saimnieciskajā darbībā, nav konstatēti ievērojami vai potenciāli nozīmīgi parāda zaudējumi, Sabiedrība turpina laicīgi segt saistības. Tomēr šis secinājums balstās uz informāciju, kas ir pieejama informācijas sagatavošanas brīdī, mainoties ietekmējošiem apstākļiem, ietekme uz Sabiedrības darbību var atšķirties no pašreizējā izvērtējuma.

Paziņojums par vadības atbildību

Pamatojoties uz AS "Augstsprieguma tīkls" valdes rīcībā esošo informāciju, AS "Augstsprieguma tīkls" nerevidētie starpperiodu saīsinātie finanšu pārskati par 3 mēnešu periodu, kas beidzas 2020.gada 31.martā visos būtiskajos aspektos sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par Sabiedrības aktīviem, pasīviem, finansiālo stāvokli un peļņu vai zaudējumiem.

Varis Boks
valdes priekšsēdētājs

Arnis Staltmanis
valdes loceklis

Imants Zviedris
valdes loceklis

Gatis Junghāns
Valdes loceklis

Mārcis Kauliņš
Valdes loceklis

Māra Grava
Finanšu un grāmatvedības
departamenta vadītāja

Rīga, 2020.gada 13.maijs

Peļņas vai zaudējumu pārskats

		31.03.2020. EUR	31.03.2019 EUR	31.12.2019 EUR
Ieņēmumi	3	40 629 156	42 941 464	184 742 077
Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi	4	132 862	1 684	251 390
Izlietotās izejvielas un materiāli, remontu izmaksas	5	(4 361 609)	(5 819 015)	(28 640 577)
Personāla izmaksas	6	(4 126 154)	(4 046 156)	(16 230 471)
Nolietojums un amortizācija		(9 786 233)	(386 019)	(36 002 386)
Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	7	(20 009 773)	(32 685 272)	(99 607 516)
Ieņēmumi no līdzdalības		-	-	4 193 864
Finanšu ieņēmumi	8(a)	-	28 066	44 224
Aktīvu nomas procentu izdevumi		(42 055)	-	(1 682 295)
Finanšu izmaksas	8(b)	(67)	(1 877)	(1 336)
Peļņa pirms nodokļiem		2 436 127	32 875	7 066 974
Uzņēmuma ienākuma nodoklis		-	-	-
Pārskata gada peļņa		2 436 127	32 875	7 066 974

Pielikumi, kas atspoguļoti no 19. līdz 46. lappusei, ir šo finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

Varis Boks
valdes priekšsēdētājs

Arnis Staltmanis
valdes loceklis

Imants Zviedris
valdes loceklis

Gatis Junghāns
valdes loceklis

Mārcis Kauliņš
valdes loceklis

Māra Grava
Finanšu un grāmatvedības departamenta vadītāja

Rīga, 2020.gada 13.maijs

Pārskats par finanšu stāvokli 2020.gada 31.martā

Pielikums	31.03.2020 EUR	31.12.2019. EUR
AKTĪVS		
Ilgtermiņa ieguldījumi		
Nemateriālie ieguldījumi	9 50 345 888	50 413 419
Pamatlīdzekļi	9 5 511 098	5 491 202
Tiesības izmantot aktīvu	27 612 460	35 920 323
Pārējie ilgtermiņa finanšu ieguldījumi	10 1 902 887	1 902 887
Ieguldījums asociētajā sabiedrībā	57 394 971	57 394 971
Ilgtermiņa ieguldījumi kopā	142 767 304	151 122 802
Apgrozāmie līdzekļi		
Krājumi	11 486 041	480 112
Debitori		
Pircēju un pasūtītāju parādi, neto	12 792 992	7 966 220
Terminnoguldījumi	13 20 000 000	20 000 000
Citi debitori	13 18 063	22 722
Uzņēmuma ienākuma nodoklis	13 11 512	11 512
Nākamo periodu izmaksas	14 649 996	337 584
Uzkrātie ieņēmumi	15 273 713	13 777 092
Kopā debitori	36 746 276	42 115 130
Nauda	15 35 434 087	28 216 327
Apgrozāmie līdzekļi kopā	72 666 404	70 811 569
AKTĪVU KOPSUMMA	215 433 708	221 934 371

Pielikumi, kas atspoguļoti no 19. līdz 46. lappusei, ir šo finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

Varis Boks
valdes priekšsēdētājs

Arnis Staltmanis
valdes loceklis

Imants Zviedris
valdes loceklis

Gatis Junghāns
valdes loceklis

Mārcis Kauliņš
valdes loceklis

Māra Grava
Finanšu un grāmatvedības
departamenta vadītāja

Rīga, 2020.gada 13.maijs

Pārskats par finanšu stāvokli 2020.gada 31.martā (turpinājums)

Pielikums	31.03.2020 EUR	31.12.2019. EUR
PASĪVS		
Pašu kapitāls		
Akciju kapitāls 16	64 218 079	64 218 079
Rezerves	2 786 621	2 786 621
Nesadalītā peļņa (uzkrātie zaudējumi)	2 951 011	(4 115 963)
Pārskata gada peļņa/(zaudējumi)	2 436 127	7 066 974
Pašu kapitāls kopā	72 391 838	69 955 711
Ilgtermiņa kreditori		
Darbinieku labumu saistības	2 854 572	2 966 213
Nākamo periodu ieņēmumi	90 017 666	89 963 992
Ilgtermiņa kreditori kopā 17	92 872 238	92 930 205
Īstermiņa kreditori		
Nomas saistības	27 629 389	37 475 766
Nākamo periodu ieņēmumi 18	5 092 241	4 946 387
Parādi piegādātājiem un darbuzņēmējiem	5 105 667	6 099 120
Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas 21	884 475	864 001
No pircējiem saņemtie avansa maksājumi 19	628 360	82 723
Pārējie kreditori 19	4 785 702	3 218 170
Uzkrātās saistības 20	6 043 798	6 362 288
Īstermiņa kreditori kopā	50 169 632	59 048 455
PASĪVU KOPSUMMA	215 433 708	221 934 371

Pielikumi, kas atspoguļoti no 19. līdz 46. lappusei, ir šo finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

Varis Boks
valdes priekšsēdētājs

Arnis Staltmanis
valdes loceklis

Imants Zviedris
valdes loceklis

Gatis Junghāns
valdes loceklis

Mārcis Kauliņš
valdes loceklis

Māra Grava
Finanšu un grāmatvedības
departamenta vadītāja

Rīga, 2020.gada 13.maijs

Pašu kapitāla izmaiņu pārskats

	Pielikums	Akciju kapitāls EUR	Nesadalītā peļņa EUR	Rezerves EUR	Kopā EUR
ATLIKUMS 2018. GADA 31. DECEMBRĪ	16	63 139 313	4 677 118	2 527 228	70 343 659
Izmaksātās dividendes par 2018.gadu		-	(3 598 352)	-	(3 598 352)
Nesadalītā peļņa (uzkrātie zaudējumi) SFPS 16		-	(4 115 963)	-	(4 115 963)
Akciju kapitāla palielinājums		1 078 766	(1 078 766)	-	-
Aktuārie ienākumi		-	-	259 393	259 393
Pārskata perioda peļņa		-	7 066 974	-	7 066 974
ATLIKUMS 2019. GADA 31. DECEMBRĪ	16	64 218 079	2 951 011	2 786 621	69 955 711
Pārskata perioda peļņa		-	2 436 127	-	2 436 127
ATLIKUMS 2019. GADA 31. DECEMBRĪ	16	64 218 079	5 387 138	2 786 621	72 391 838

Pielikumi, kas atspoguļoti no 19. līdz 46. lappusei, ir šo finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

Varis Boks
valdes priekšsēdētājs

Arnis Staltmanis
valdes loceklis

Imants Zviedris
valdes loceklis

Gatis Junghāns
valdes loceklis

Mārcis Kauliņš
valdes loceklis

Māra Grava
Finanšu un grāmatvedības
departamenta vadītāja

Rīga, 2020.gada 13.maijs

Naudas plūsmas pārskats

	Pielikumi	31.03.2020. EUR	31.03.2019. EUR
I PAMATDARBĪBAS NAUDAS PLŪSMA			
Peļņa pirms nodokļiem		2 436 127	32 875
Korekcijas			
a) nolietojums, amortizācija	9	425 966	386 017
b) pārvades aktīvu nomas tiesību nolietojums		7 648 709	-
c) uzkrājumu izmaiņas		(100 371)	(42 821)
e) procentu izmaksas, valūtas kursa svārstības		1 336	1 901
f) procentu izmaksas aktīvu nomai		42 055	-
g) procentu ieņēmumi, ieņēmumi no valūtas kursa svārstībām	8(a)	(44 224)	(28 090)
Peļņa pirms apgrozāmo līdzekļu un īstermiņa saistību atlikumu izmaiņu ietekmes korekcijām		10 610 340	349 882
Korekcijas			
a) pircēju un pasūtītāju parādu, citu debitoru un uzkrāto ieņēmumu samazinājums/ (pieaugums)		25 099 530	93 713
b) krājumu atlikumu samazinājums/ (pieaugums)		(5 929)	(2 875)
c) parādu piegādātājiem un pārējiem kreditoriem, uzkrāto saistību (samazinājums)/pieaugums		(2 267 210)	2 226 436
Pamatdarbības bruto naudas plūsma		33 436 731	2 667 156
Procentu maksājumi		(1 336)	(1 901)
PAMATDARBĪBAS NETO NAUDAS PLŪSMA		33 435 395	2 665 255

Pielikumi, kas atspoguļoti no 19. līdz 46. lappusei, ir šo finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

Varis Boks
valdes priekšsēdētājs

Arnis Staltmanis
valdes loceklis

Imants Zviedris
valdes loceklis

Gatis Junghāns
valdes loceklis

Mārcis Kauliņš
valdes loceklis

Māra Grava
Finanšu un grāmatvedības
departamenta vadītāja

Rīga, 2020.gada 13.maijs

Naudas plūsmas pārskats (turpinājums)

Pielikumi	31.03.2020. EUR	31.03.2019. EUR
II IEGULDĪŠANAS DARBĪBAS NAUDAS PLŪSMA		
Nemateriālo ieguldījumu un pamatlīdzekļu iegāde	(256 096)	(3 193 139)
Nemateriālo ieguldījumu un pamatlīdzekļu izveide	(122 235)	-
Ieņēmumi no pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu pārdošanas	97 107	-
Procentu ieņēmumi no termiņnoguldījumiem	44 224	28 090
Izvietotie termiņnoguldījumi, neto	(20 000 000)	30 000 000
IEGULDĪŠANAS DARBĪBAS NETO NAUDAS PLŪSMA	(20 237 000)	26 834 951
III FINANSĒŠANAS DARBĪBAS NAUDAS PLŪSMA		
Saņemtais ES finansējums	172 217	50 825
Aktīvu nomas maksājumi	(6 152 852)	-
FINANSĒŠANAS DARBĪBAS NETO NAUDAS PLŪSMA	(5 980 635)	50 825
NETO NAUDAS UN TĀS EKVIVALENTU PALIELINĀJUMS / (SAMAZINĀJUMS)	7 217 760	29 551 031
Naudas un tās ekvivalentu atlikums pārskata gada sākumā	28 216 327	56 636 900
<b style="color: red;">Naudas un tās ekvivalentu atlikums pārskata gada beigās	<b style="color: red;">35 434 087	<b style="color: red;">86 187 931

Pielikumi, kas atspoguļoti no 19. līdz 46. lappusei, ir šo finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

Varis Boks
valdes priekšsēdētājs

Arnis Staltmanis
valdes loceklis

Imants Zviedris
valdes loceklis

Gatis Junghāns
valdes loceklis

Mārcis Kauliņš
valdes loceklis

Māra Grava
Finanšu un grāmatvedības
departamenta vadītāja

Rīga, 2020.gada 13.maijs

Atsevišķo finanšu pārskatu pielikumi

1. VISPĀRĪGĀ INFORMĀCIJA PAR SABIEDRĪBU

AS "Augstsprieguma tīkls" ir pārvades sistēmas operators, kas, saskaņā ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas izsniegto licenci Nr. E12001, nodrošina pārvades tīkla darbības un Latvijas elektroenerģijas sistēmas elektroapgādes drošumu, sniedz pārvades pakalpojumu, balstoties uz publicētiem pārvades pakalpojuma tarifiem, pastāvīgi nodrošina pārvades sistēmas pakalpojumu pieejamību. AS "Augstsprieguma tīkls" veic pārvades sistēmas operatīvo vadību un nodrošina drošu, stabilu elektroenerģijas pārvadi.

2020.gada 31.martā visas AS "Augstsprieguma tīkls" akcijas pieder Latvijas Republikai Finanšu ministrijai. Sabiedrības juridiskā adrese ir Dārziema iela 86, Rīga, LV-1073, Latvija.

Finanšu pārskatu 2020.gada 13.maijā ir apstiprinājusi Sabiedrības valde šādā sastāvā: Varis Boks (valdes priekšsēdētājs), Imants Zviedris (valdes loceklis), Arnis Staltmanis (valdes loceklis), Mārcis Kauliņš (valdes loceklis), Gatis Junghāns (valdes loceklis).

Sabiedrības revidents ir zvērinātu revidentu komercsabiedrība „Deloitte Audits Latvia” SIA un atbildīgā zvērinātā revidente Inguna Staša.

2. NOZĪMĪGI GRĀMATVEDĪBAS UZSKAITES PRINCIPI

Šajā pielikuma sadaļā tiek atklāti galvenie grāmatvedības uzskaites pamatprincipi, kas ir izmantoti, sagatavojot finanšu pārskatus. Šie pamatprincipi tiek konsekventi piemēroti, atspoguļojot datus par visiem pārskatā ietvertajiem periodiem.

Šie finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (SFPS), piemērojot darbības turpināšanas principu. Ņemot vērā Eiropas Savienības apstiprināšanas procedūru, šajā pielikumā ir uzrādīti arī standarti un interpretācijas, kas nav apstiprināti piemērošanai Eiropas Savienībā, jo šiem standartiem un interpretācijām var būt ietekme uz Sabiedrības finanšu pārskatiem nākamajos periodos, ja tie tiek apstiprināti.

Šie finanšu pārskati ir Sabiedrības atsevišķie finanšu pārskati, kuros ieguldījumi asociētajās sabiedrībās ir novērtēti saskaņā ar izmaksu vērtību. Šajos finanšu pārskatos pašu kapitāla metode ieguldījumu asociētajās sabiedrībās novērtēšanā netiek izmantota.

Finanšu pārskati sagatavoti, balstoties uz sākotnējo izmaksu uzskaites metodi. Naudas plūsmu pārskats sagatavots saskaņā ar netiešo metodi.

Finanšu pārskatos finanšu rādītāji ir norādīti *euro* (Euro).

Finanšu pārskatā tiek ievērota rādītāju salīdzināmība, gadījumos, kad pārskata gadā tiek mainīta finanšu pārskatu informācijas prezentācija, salīdzinošie rādītāji tiek pārklasificēti un ir salīdzināmi.

Finanšu pārskati aptver laika periodu no 2019. gada 1. janvāra līdz 31. decembrim.

Lai sagatavotu finanšu pārskatus saskaņā ar SFPS, Sabiedrības vadība pamatojās uz zināmām aplēsēm un pieņēmumiem, kas ietekmē atsevišķus pārskatos atspoguļotos posteņu atlikumus, kā arī iespējamo saistību apmēru. Nākotnes notikumi var ietekmēt pieņēmumus, pamatojoties uz kuriem veiktas attiecīgās aplēses. Jebkāda aplēšu izmaiņu ietekme tiek atspoguļota finanšu pārskatos to noteikšanas brīdī. Lai gan šīs aplēses ir sagatavotas, balstoties uz visaptverošu Sabiedrības vadības rīcībā esošo informāciju par pašreizējiem notikumiem un darbībām, faktiskie rezultāti var atšķirties no tām.

Jauni standarti un grozījumi jau esošajos standartos, kas ir spēkā kārtējā pārskata periodā

Kārtējā pārskata periodā ir spēkā šādi Starptautisko grāmatvedības standartu padomes (IASB) izdotie un ES pieņemtie jaunie standarti, grozījumi spēkā esošajos standartos un jaunās norādes par interpretāciju:

- 16. SFPS "Noma" pieņemti ES 2017. gada 31. oktobrī (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2019. gada 1. janvārī vai vēlāk)

Kārtējā gadā Sabiedrība ir piemērojusi 16. SFPS (kuru SGSP izdeva 2016. gada janvārī), kas ir spēkā pārskata periodiem, kuri sākas 2019. gada 1. janvārī vai vēlāk. 16. SFPS ievieš jaunas vai grozītas prasības attiecībā uz nomas uzskaiti. Tas ievieš būtiskas izmaiņas nomnieka grāmatvedībā, noņemot atšķirību starp operatīvo un finanšu nomu un pieprasot atzīt tiesības lietot aktīvs un nomas saistības viesiem nomas līgumiem, izņemot īstermiņa nomu un mazvērtīgu aktīvu nomu. Atšķirībā no nomnieka grāmatvedības, prasības iznomātāja grāmatvedībai lielākoties nav mainījušās.

Sabiedrība piemēro 16. SFPS pārskata gadam, kas sākās 2019. gada 1. janvārī. Sabiedrība izvēlējās izmantot modificēto retrospektīvo pieeju, kas nozīmē, ka:

- salīdzināmā informācija netiek koriģēta;
- sākotnējās piemērošanas kumulatīvā ietekme tiek atzīta kā nesadalītā peļņa (vai attiecīgā gadījumā citas pašu kapitāla sastāvdaļas) sākuma bilances korekciju sākotnējās piemērošanas datumā.

(a) Jaunās nomas definīcijas ietekme

Sabiedrība ir izmantojusi pieejamo praktisko atvieglojumu, pārejot uz 16. SFPS, lai nepārvērtētu, vai līgums ir nomas līgums vai satur nomu. Attiecīgi nomas definīciju saskaņā ar 17. SGS un 4. SFPIK turpinās piemērot līgumiem, kas noslēgti vai pārveidoti pirms 2019. gada 1. janvāra. Nomā definīcijas izmaiņas galvenokārt bija saistītas ar jēdzienu kontrole. 16. SFPS nosaka, vai līgums satur nomu, pamatojoties uz to, vai klientam ir tiesības kontrolēt identificēta aktīva izmantošanu uz noteiktu laiku apmaiņā pret atlīdzību. Tas ir pretstatā ar "riskiem un atdevi" no 17. SGS un 4. SFPIK. Sabiedrība visiem nomas līgumiem, kas noslēgti vai mainīti sakot ar 2019. gada 1. janvārī, piemēro nomas definīciju un norādījumus, kas sniegti 16. SFPS. Balstoties uz Sabiedrības novērtējumu, jaunā 16. SFPS definīcija būtiski nemainīs to līgumu darbības jomu, kuri atbilst Sabiedrības nomas definīcijai.

(b) Ietekme uz nomnieka grāmatvedību

16. SFPS maina to, kā Sabiedrība uzskaita nomu, kas iepriekš bija klasificēta kā operatīvā noma saskaņā ar 17. SGS un kas netika iekļauta bilancē. Visiem nomas līgumiem (izņemot zemāk norādītos gadījumus), piemērojot 16. SFPS, Sabiedrība:

- Atzīst tiesības lietot aktīvus un nomas saistības finanšu pārskatā, sākotnēji novērtējot nākotnes nomas maksājumus pašreizējā vērtībā;
- Atzīst tiesību lietot aktīvus nolietojumu un procentus par nomas maksājumiem peļņas vai zaudējumu aprēķinā;
- Naudas plūsmas pārskatā veiktie maksājumi tiek sadalīti uz pamatsummas maksājumiem (tiek uzradīti finansēšanas darbības maksājumos) un procentu maksājumus (tiek uzradīti pamatdarbības naudas plūsmā);

Nomas atlaides (piemēram, bezmaksas nomas periods) tiek atzīti ka daļa no tiesībām lietot aktīvu un līzinga saistībām, kuri saskaņā ar 17. SGS rezultējas ka līzinga atlaides, un tiek amortizēti kā nomas izdevumu samazinājums, izmantojot lineāro metodi. Saskaņā ar 16. SFPS tiesībām lietot

aktīvus tiek pārbaudīta vērtības samazināšana saskaņā ar 36. SGS. Īstermiņa nomu (nomas termiņš ir 12 mēneši vai mazāk) un mazvērtīgu aktīvu nomu (kas ietver planšetdatorus un personālos datorus, nelielas biroja mēbeļu un tālruņu lietas) Sabiedrība ir izvēlējusies atzīt nomas izmaksas pēc lineāras metodes. Šīs izmaksas ir atspoguļotas kā "Pārējās saimnieciskas darbības izmaksas" peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Sabiedrība ir izmantojusi šādus praktiskos atvieglojumus, piemērojot modificēto retrospektīvo pieeju nomas līgumiem, kas iepriekš klasificēti kā operatīvā noma, piemērojot 17. SGS.

- Sabiedrība ir izvēlējusies neatzīt kā tiesības lietot aktīvus un nomas saistības nomas līgumiem, kam nomas termiņš beidzas 12 mēnešu laikā no sākotnējās piemērošanas dienas;
- Sabiedrība ir izslēgusi sākotnējās tiešās izmaksas no tiesību lietot aktīvu novērtēšanas sākotnējās piemērošanas dienā.

(c) 16. SFPS sākotnējās piemērošanas finansiālā ietekme

Skatīt 2.5. piezīmi, lai iegūtu papildinformāciju par 16. SFPS ieviešanas ietekmi.

- 9. SFPS "Finanšu instrumenti" – priekšlaicīgas atmaksas elementi ar negatīvu kompensāciju – pieņemti ES 2018. gada 22. martā (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2019. gada 1. janvārī vai vēlāk);
- Grozījumi 19. SGS "Darbinieku pabalsti" – plāna grozījumi, samazinājums vai norēķins – pieņemti ES 2019. gada 13. martā (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2019. gada 1. janvārī vai vēlāk);
- Grozījumi 28. SGS "Ieguldījumi asociētajos uzņēmumos un kopuzņēmumos" grozījumi – Ilgtermiņa līdzdalība asociētajos uzņēmumos un kopuzņēmumos – pieņēmusi ES 2019. gada 8. februārī (spēkā ikgadējiem periodiem, kas sākas 2019. gada 1. janvārī vai pēc šī datuma);
- Grozījumi vairākos standartos "Starptautisko finanšu pārskatu standartu uzlabojumi (cikls 2015-2017)". Grozījumi dažādiem standartiem ir ikgadējo SFPS uzlabojumu projekta rezultāts (3. SFPS, 11. SFPS, 12. SGS un 23. SGS), galvenokārt saistībā ar pretrunu novēršanu un formulējuma precizēšanu – pieņemti ES 2019. gada 14. martā (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2019. gada 1. janvārī vai vēlāk);
- 23. SFPIK "Nenoteiktība ienākuma nodokļu piemērošanā" – pieņemti ES 2018. gada 23. oktobrī (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2019. gada 1. janvārī vai vēlāk);

Izņemot 16.SFPS pieņemšanu, šo jauno standartu, esošo standartu grozījumu un interpretāciju ieviešanai nav būtiskas ietekmes uz Sabiedrības finanšu pārskatiem.

Standarti un esošo standartu grozījumi, ko SGSP ir izdevusi un ES pieņēmusi, bet vēl nav stājušies spēkā

Finanšu pārskatu apstiprināšanas datumā ir šādi jauni standarti, esošo standartu un interpretāciju grozījumi, ko SGSP ir izdevusi un ES pieņēmusi, bet vēl nav stājušies spēkā:

- Grozījumi 1. SGS "Finanšu pārskatu sniegšana" un 8. SGS "Grāmatvedības politika, izmaiņas grāmatvedības aplēsēs un kļūdas" - būtiskuma definīcija (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2020. gada 1. janvārī vai vēlāk);
- Grozījumi atsaucēs uz konceptuālo ietvaru SFPS standartos (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2020. gada 1. janvārī vai vēlāk).

Sabiedrība pieņēma lēmumu neievest jaunus standartus, esošo standartu un interpretāciju grozījumus pirms to spēkā stāšanās datuma. Uzņēmums paredz, ka šo standartu un esošo standartu grozījumu pieņemšanai nav būtiskas ietekmes uz Uzņēmuma finanšu pārskatiem sākotnējās piemērošanas periodā.

Jauni standarti un esošo standartu grozījumi, ko SGSP ir izdevusi, bet ES vēl nav pieņēmusi

Šobrīd ES pieņemtie SFPS būtiski neatšķiras no Starptautiskās grāmatvedības standartu padomes (SGSP) pieņemtajiem noteikumiem, izņemot turpmāk norādītos standartus, esošo standartu grozījumus un interpretācijas, ko 2019. gada 31. decembrī ES vēl nebija apstiprinājusi izmantošanai (norādītie spēkā stāšanās datumi attiecas uz SFPS, ko izdevusi SGSP):

- 14. SFPS “Regulatora noteiktie atliktie posteņi” (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2016. gada 1. janvārī vai vēlāk) - Eiropas Komisija ir pieņēmusi lēmumu neuzsākt piemērošanas procesu starpposma standartam, bet sagaidīt standartu gala versijā;
- 17. SFPS “Apdrošināšanas līgumi” (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2021. gada 1. janvārī vai vēlāk);
- Grozījumi 3. SFPS “Uzņēmējdarbības apvienošana” – uzņēmējdarbības definīcija (spēkā attiecībā uz uzņēmējdarbības apvienošanu, kuras ietvaros uzņēmums iegādāts pirmajā pārskata perioda, kas sākas 2020. gada 1. janvārī vai vēlāk, un uz aktīvu iegādi, kas veikta šī perioda sākumā vai vēlāk).
- Grozījumi 9. SFPS “Finanšu instrumenti”, 39. SGS “Finanšu instrumenti: atzīšana un novērtēšana” un 7. SFPS “Finanšu instrumenti: informācijas atklāšana” - procentu likmju etalona reforma (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2020. gada 1. janvārī vai vēlāk);
- Grozījumi 10. SFPS “Konsolidētie finanšu pārskati” un 28. SGS “Ieguldījumi asociētajos uzņēmumos un kopuzņēmumos” – aktīvu pārdošanas vai ieguldījuma darījums starp ieguldītāju un asociēto uzņēmumu vai kopuzņēmumu un turpmāki grozījumi (spēkā stāšanās datums atlikts uz nenoteiktu laiku, kamēr noslēgsies pētniecības projekts par pašu kapitāla metodi).

Sabiedrība paredz, ka šo jauno standartu un esošo standartu grozījumu pieņemšanai nav būtiskas ietekmes uz Sabiedrības finanšu pārskatiem sākotnējās piemērošanas periodā.

2.1. Finanšu instrumenti

Finanšu aktīvus un finanšu saistības atzīst Sabiedrības pārskatā par finanšu stāvokli, kad Sabiedrība kļūst par līguma pusi saskaņā ar attiecīgā instrumenta līguma noteikumiem.

Finanšu aktīvus un finanšu saistības sākotnēji atzīst patiesajā vērtībā. Darījuma izmaksas, kas ir tieši attiecināmas uz finanšu aktīvu un finanšu saistībām (kas nav finanšu aktīvi un finanšu saistības, kas tiek uzskaitīti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā) iegādi vai emisiju, sākotnējā atzīšanas brīdī tiek attiecīgi pieskaitīti vai atskaitīti no finanšu aktīvu vai finanšu saistību patiesās vērtības.

Finanšu aktīvi

Visus atzītos finanšu aktīvus pēc sākotnējās atzīšanas novērtē amortizētajās izmaksās vai patiesajā vērtībā, atkarībā no finanšu aktīvu klasifikācijas.

Finanšu aktīvu klasifikācija

Parāda instrumentus, kas atbilst šādiem nosacījumiem, pēc sākotnējās atzīšanas novērtē amortizētajās izmaksās:

- finanšu aktīvs tiek turēts tāda biznesa modeļa ietvaros, kura mērķis ir turēt finanšu aktīvus, lai iekasētu līgumā noteiktās naudas plūsmas; un
- finanšu aktīva līguma noteikumi noteiktos datumos rada naudas plūsmas, kas ir tikai pamatsummas un procentu maksājumi.

Parāda instrumentus, kas atbilst šādiem nosacījumiem, pēc sākotnējās atzīšanas novērtē patiesajā vērtībā, ar atspoguļojumu citos visaptverošajos ienākumos (FVTOCI):

- finanšu aktīvs tiek turēts biznesa modelī, kura mērķis tiek sasniegts, gan iekasējot līgumā paredzētās naudas plūsmas, gan pārdodot finanšu aktīvu; un
- finanšu aktīva līguma noteikumi noteiktos datumos rada naudas plūsmas, kas ir tikai pamatsummas un procentu maksājumi.

Pēc noklusējuma visus pārējos finanšu aktīvus pēc sākotnējās atzīšanas novērtē patiesajā vērtībā, ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā (FVTPL).

Neraugoties uz iepriekš minēto, sākotnēji atzīstot finanšu aktīvu, Sabiedrība var neatsaucami izvēlēties:

- Sabiedrība var neatsaucami izvēlēties klasificēt pašu kapitāla instrumentus patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos visaptverošajos ienākumos, ja ir izpildīti konkrēti kritēriji.

Pašu kapitāla instrumenti, patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos visaptverošajos ienākumos

Pēc sākotnējās atzīšanas Sabiedrība var neatsaucami izvēlēties (katram instrumentam atsevišķi), noteiktus pašu kapitāla instrumentos novērtēt patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos visaptverošajos ienākumos. Šī klasifikācija nav atļauta, ja pašu kapitāla instruments tiek turēts tirdzniecībai vai ja tas ir mainīga atlīdzība, kas tika iegūta uzņēmējdarbības apvienošanas rezultātā.

Ieguldījumus pašu kapitāla instrumentos ar atspoguļojumu pārējos visaptverošajos ienākumos sākumā novērtē patiesajā vērtībā pieskaitot darījuma izmaksas. Pēc tam tos novērtē patiesajā vērtībā, peļņu vai zaudējumus, kas rodas no patiesās vērtības izmaiņām, atzīstot pārējos visaptverošajos ienākumos ieguldījumu pārvērtēšanas rezervē. Brīdī, kad pašu kapitāla instruments tiek atsavināts, kumulatīvo peļņu vai zaudējumus nepārklasificē peļņas vai zaudējumu aprēķinā, bet pārnes uz nesadalīto peļņu.

Dividendes no šiem ieguldījumiem pašu kapitāla instrumentos atzīst peļņā vai zaudējumu aprēķinā saskaņā ar 9. SFPS, ja vien dividendes skaidri neveido ieguldījuma izmaksu daļas atgūšanu.

9. SFPS sākotnējā piemērošanas brīdī, Sabiedrība ir klasificējusi visus ieguldījumus pašu kapitāla instrumentos, kas netiek turēti tirdzniecībai, kategorijā ar patiesas vērtības atspoguļojumu pārējos visaptverošajos ienākumos.

Finanšu aktīvu vērtības samazināšanās

Sabiedrība atzīst zaudējumu atskaitījumus paredzamajiem kredīta zaudējumiem no ieguldījumiem parāda instrumentos, kurus novērtē amortizētajās izmaksās vai patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos visaptverošajos ienākumos, nomas debitoru parādiem, pircēju un pasūtītāju parādiem, kā arī finanšu garantijas līgumiem. Paredzamo kredītriska zaudējumu summu pārskata katrā pārskata datumā, lai atspoguļotu kredītriska izmaiņas kopš attiecīgā finanšu instrumenta sākotnējās atzīšanas. Sabiedrība vienmēr atzīst mūža paredzamos kredīta zaudējumus pircēju un pasūtītāju parādiem, līguma aktīviem. Paredzamie kredītu zaudējumi no šiem finanšu aktīviem tiek aprēķināti, izmantojot uzkrājumu matricu, pamatojoties uz Sabiedrības vēsturisko kredīta zaudējumu pieredzi.

Finanšu aktīvu atzīšanas pārtraukšana

Sabiedrība pārtrauc atzīt finanšu aktīvu tikai tad, kad beidzas līgumā noteiktās tiesības uz naudas plūsmām no aktīva vai kad tā nodod finanšu aktīvu un būtībā visus riskus un atlīdzību par īpašuma tiesībām citam uzņēmumam. Ja Sabiedrība nenodod un nesaglabā būtiski visus ar īpašumtiesībām saistītus riskus un atlīdzības un turpina kontrolēt nodoto aktīvu, Sabiedrība atzīst savu paturēto līdzdalību un ar to saistītās saistības par summām, kas tai var būt jāmaksā. Ja Sabiedrība būtībā saglabā visus riskus un atlīdzības, ko rada īpašumtiesības uz nodotu finanšu aktīvu, Sabiedrība turpina atzīt finanšu aktīvu un atzīst arī nodrošinātu aizņēmumu par saņemtajiem ieņēmumiem.

Finanšu saistības

Visas finanšu saistības pēc sākotnējas atzīšanas novērtē amortizētajās izmaksās, izmantojot efektīvo procentu metodi vai arī novērtē patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Finanšu saistības ar novērtējumu amortizētajās izmaksās

Finanšu saistības, kas nav i) ieguvēja iespējamā atlīdzība uzņēmējdarbības apvienošanas rezultātā, ii) turēti tirdzniecībai vai iii) sākotnējās atzīšanas brīdī klasificēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, pēc sākotnējas atzīšanas tiek novērtētas amortizētajās izmaksās, izmantojot efektīvo procentu metodi.

Efektīvā procentu metode ir amortizēto finanšu saistību izmaksu aprēķināšanas un procentu izdevumu attiecināšanas attiecīgajā periodā metode. Efektīva procentu likme ir likme, ar kuru diskontējot nākotnes naudas plūsmas vai ieņēmumus (ieskaitot visas maksas un procentpunktus, ko līguma puses ir maksājušas vai saņēmušas un kas ir efektīvās procentu likmes neatņemama sastāvdaļa, darījuma izmaksas un visas citas prēmijas vai diskontus) visā finanšu aktīvu vai finanšu saistību paredzamajā darbības laikā, tiek precīzi iegūta finanšu aktīva bruto uzskaites vērtība vai finanšu saistību amortizētās izmaksas.

Finanšu saistību atzīšanas pārtraukšana

Sabiedrība pārtrauc atzīt finanšu saistības tikai tad, ja Sabiedrības saistības ir izpildītas, atceltas vai beigušās. Starpība starp finanšu saistību uzskaites vērtību un samaksāto vai maksājamo atlīdzību tiek atzīta peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

2.2. Darījumi ārvalstu valūtās

(a) Funkcionālā un uzrādīšanas valūta

Sabiedrības finanšu pārskatu posteņi tiek mērīti tās ekonomiskās vides valūtā, kurā Sabiedrība darbojas (funkcionālā valūta). Finanšu pārskatu posteņi ir izteikti *euro* (EUR), kas ir Sabiedrības funkcionālā un uzrādīšanas valūta.

(b) Darījumi un atlikumi

Visi darījumi ārvalstu valūtās ir pārvērtēti *euro* pēc noteiktajiem Eiropas centrālās bankas valūtas kursiem attiecīgo darījumu veikšanas dienā. Monetārie aktīvi un saistības, kas izteiktas ārvalstu valūtās, tiek pārvērtētas *euro* pēc valūtas kursa pārskata gada pēdējā dienā. Gūtie ienākumi vai zaudējumi tiek iekļauti attiecīgā perioda peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

2.3. Nemateriālie ieguldījumi un pamatlīdzekļi

Visi nemateriālie ieguldījumi tiek uzskaitīti to sākotnējā vērtībā, atskaitot uzkrāto amortizāciju. Datorprogrammu licences, datorprogrammas un ar to ieviešanu saistītās izmaksas tiek uzskaitītas nemateriālajos ieguldījumos, un to amortizācija tiek aprēķināta pēc lineārās metodes šo aktīvu lietderīgās izmantošanas laikā, kas nepārsniedz 5 gadus.

AS "Augstsprieguma tīkls" saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likuma 13.panta ceturto daļu un 13¹.panta sesto daļu, isteno pārvades sistēmas sastrēgumu un pārslodzes vadību, kā arī saņem maksu par šķērsriezuma ierobežotās jaudas izsoli, atbilstoši pārvades sistēmu operatoru savstarpējās kompensācijas mehānismam un noslēgtajiem līgumiem. Saņemtās pārslodzes maksas izmantošanu regulē Eiropas Komisijas un Eiropas Padomes Regula Nr. 714/2009 "Par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi tīklam elektroenerģijas pārrobežu tirdzniecībā un par Regulas (EK) Nr. 1228/2003 atcelšanu" (turpmāk – Regula). Ievērojot Regulas nosacījumus, saņemtie sastrēgumu vadības ieņēmumi, kas netiek izlietoti pārslodzes un sastrēgumu novēršanai pārvades tīklā, tiek atspoguļoti bilancē nākamo periodu ieņēmumu sastāvā. Pēc šo ieņēmumu izlietošanas konkrēta ilgtermiņa ieguldījuma projekta finansēšanā nemateriālo ieguldījumu sastāvā tiek atzītas pārvades aktīvu lietošanas tiesības, kas kopā ar nākamo periodu ieņēmumiem tiek amortizētas, pakāpeniski atzīstot šos ieņēmumus un amortizāciju kārtējā pārskata gada peļņas vai zaudējumu aprēķinā atbilstoši izveidotā ilgtermiņa ieguldījuma amortizācijas periodam.

Pamatlīdzekļi ir uzrādīti iegādes vērtībā, atskaitot uzkrāto nolietojumu un uzkrāto vērtības samazinājumu. Iegādes vērtībā tiek iekļautas izmaksas, kas tieši saistītas ar pamatlīdzekļa iegādi. Pamatlīdzekļiem nolietojumu aprēķina pēc lineārās metodes attiecīgo pamatlīdzekļu lietderīgās izmantošanas periodā, lai norakstītu pamatlīdzekļa iegādes vērtību līdz tā aplēstajai atlikušajai vērtībai lietderīgās izmantošanas perioda beigās. Pārējiem pamatlīdzekļiem un inventāram (sakarū līdzekļiem un aprīkojumam, biroja pamatlīdzekļiem un inventāram) tas nepārsniedz 2 – 5 gadus.

Turpmākās izmaksas tiek iekļautas aktīva bilances vērtībā vai atzītas kā atsevišķs aktīvs tikai tad, kad pastāv liela varbūtība, ka ar šo posteni saistītie nākotnes saimnieciskie labumi ieplūds Sabiedrībā un šī posteņa izmaksas var ticami noteikt. Šādas izmaksas tiek norakstītas attiecīgā pamatlīdzekļa atlikušajā lietderīgās lietošanas periodā.

Pamatlīdzekļu kārtējo remontu un uzturēšanas izmaksas tiek iekļautas tā perioda peļņas vai zaudējumu aprēķinā, kurā tās ir radušās.

Peļņa vai zaudējumi no pamatlīdzekļu izslēgšanas tiek aprēķināti kā starpība starp pamatlīdzekļa bilances vērtību un pārdošanas rezultātā gūtajiem ieņēmumiem, un iekļauti tā perioda peļņas vai zaudējumu aprēķinā, kurā tie radušies.

Ja kāda nemateriālā ieguldījuma vai pamatlīdzekļa bilances vērtība ir augstāka par tā atgūstamo vērtību, attiecīgā nemateriālā ieguldījuma vai pamatlīdzekļa vērtība tiek nekavējoties norakstīta līdz tā atgūstamai vērtībai. Atgūstamā vērtība ir augstākā no attiecīgā nemateriālā ieguldījuma vai pamatlīdzekļa patiesās vērtības, atskaitot pārdošanas izmaksas vai lietošanas vērtības.

2.4. Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi

Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi ir ieguldījumi citu sabiedrību pamatkapitālā.

Ieguldījumi asociētajās sabiedrībās

Ieguldījumi asociētās sabiedrībās ir ieguldījumi sabiedrībās, kurās Sabiedrībai ir būtiska ietekme, bet nav tiesību kontrolēt otras sabiedrības darbību.

Šajos atsevišķajos pārskatos ieguldījumi asociētajās sabiedrībās tiek uzskaitīti to iegādes vērtībā.

Pārējie ilgtermiņa finanšu ieguldījumi

Pārējie ilgtermiņa finanšu ieguldījumi ir ieguldījumi citu sabiedrību pamatkapitālā, kurās Sabiedrībai nav būtiskas ietekmes vai kontroles.

Saskaņā ar 9. SFPS, pašu kapitāla instrumentus pēc sākotnējas atzīšanas novērtē patiesajā vērtībā. Sabiedrība izvēlējās 9. SFPS atļauto pieeju sākotnēji atzīstot finanšu aktīvu neatsaucami izvēlēties atspoguļot kapitāla instrumentus, kas netiek turēti tirdzniecības nolūkā, vai iegūti uzņēmējdarbības apvienošanā, patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos visaptverošajos ienākumos.

2.5. Noma

Nomu, kurai Sabiedrība ir iznomātājs, klasificē kā finanšu vai operatīvo nomu. Ja nomas noteikumi visus riskus un ieguvumus, kas saistīti ar īpašumtiesībām, nodod nomniekam, līgumu klasificē kā finanšu nomu. Pārējo nomu klasificē kā operatīvo nomu.

Ja Sabiedrība ir iznomātājs kā starpnieks, tā galveno nomu un apakšnomu uzskaita kā divus atsevišķus līgumus. Apakšnoma tiek klasificēta kā finanšu vai operatīvā noma, atsaucoties uz lietošanas tiesību aktīvu, kas rodas no galvenās nomas.

Nomas ienākumi no operatīvās nomas tiek atzīti, izmantojot lineāro metodi attiecīgā nomas termiņa laikā. Sākotnējās tiešās izmaksas, kas rodas, pārrunājot un organizējot operatīvo nomu, tiek pievienotas nomātā aktīva uzskaites vērtībai un tiek atzītas pēc lineārās metodes nomas termiņa laikā.

Sabiedrība ka nomnieks

Noslēdzot līgumu, Sabiedrība izvērtē, vai līgums ir noma vai ietver nomu. Sabiedrība atzīst tiesības lietot aktīvu un atbilstošās nomas saistības attiecībā uz visiem nomas līgumiem, kuros tas ir nomnieks; izņēmumi ir iespējami attiecībā uz īstermiņa nomu (kuras nomas termiņš ir 12 mēneši vai mazāk) un zemas vērtības aktīvu nomu (piemēram, planšetdatoru, personālo datoru, biroja inventāra nelielu iekārtu un tālruņa nomu). Sabiedrība ar šo nomu saistītos nomas maksājumus atzīst kā pamatdarbības izdevumus pēc lineārās metodes nomas termiņa laikā, ja vien kāda cita sistemātiska metode labāk neatspoguļo laika modeli, kurā tiek izmantoti iznomātā aktīva ekonomiskie labumi.

Sākuma datumā Sabiedrība nomas saistības novērtē kā šajā datumā nenomaksāto nomas maksājumu pašreizējo vērtību. Nomas maksājumus diskontē, izmantojot nomā ietverto procentu likmi. Ja šo likmi nav iespējams viegli noteikt, Sabiedrība izmanto savu salīdzināmo aizņēmuma procentu likmi.

Nomas maksājumi, ko iekļauj nomas saistību novērtējumā, ietver šādus maksājumus:

- fiksētos nomas maksājumus (tostarp pēc būtības fiksētos nomas maksājumus), atskaitot saņemamos nomas veicināšanas maksājumus;
- mainīgos nomas maksājumus, kas ir atkarīgi no indeksa vai likmes un sākotnēji tikuši novērtēti, izmantojot indeksu vai likmi sākuma datumā;
- summas, kas nomniekam būtu jāmaksā kā atlikušās vērtības garantijas;
- pirkšanas iespējas izmantošanas cenu, ja ir pietiekams pamats uzskatīt, ka nomnieks izmantos šo iespēju; un
- soda naudas maksājumus par nomas izbeigšanu, ja nomas termiņš atspoguļo, ka nomnieks izmanto iespēju izbeigt nomu.

Nomas saistības ir uzrādītas ka atsevišķa pozīcija finanšu stāvokļa pārskatā.

Nomas saistības vēlāk novērtē, palielinot uzskaites vērtību, lai atspoguļotu procentus par nomas saistībām (izmantojot efektīvās procentu likmes metodi), un samazinot uzskaites vērtību, lai atspoguļotu veiktos nomas maksājumus.

Sabiedrība pārvērtē nomas saistības (un attiecīgi koriģē saistīto lietošanas tiesību aktīvu) ikreiz, kad:

- Nomas termiņš ir mainījies, vai ir kāds būtisks notikums vai apstākļu maiņa, kā rezultātā mainās iegādes opcijas vērtējums, un šajā gadījumā nomas saistības tiek pārvērtētas, diskontējot pārskatītos nomas maksājumus, izmantojot pārskatīto diskonta likmi;
- Nomas maksājumi mainās indeksa vai likmes izmaiņas dēļ, vai paredzamie maksājumi mainās dēļ garantētas atlikušas vērtības; šādos gadījumos nomas saistības pārvērtē, diskontējot pārskatītos nomas maksājumus, izmantojot nemainītu diskonta likmi (ja vien nomas maksājumi izmaiņas nerodas mainīgās procentu likmes izmaiņas dēļ, šajā gadījumā tiek izmantota pārskatīta diskonta likme);

Nomas līgums tiek mainīts, un nomas izmaiņas netiek uzskaitītas kā atsevišķa noma, un šādā gadījumā nomas saistības tiek pārvērtētas, pamatojoties uz modificētā nomas līguma termiņu diskontējot pārskatītos nomas maksājumus, izmantojot pārskatītu diskonta likmi modifikācijas spēkā stāšanās dienā.

Tiesības lietot aktīvu ietver atbilstošo nomas saistību sākotnējo novērtējumu, nomas maksājumus, kas veikti sākuma dienā vai pirms tās, atskaitot saņemtās nomas atlaides un visas sākotnējās tiešās izmaksas. Pēc tam tos novērtē pēc izmaksām, no kurām atskaitīts uzkrātais nolietojums un zaudējumi no vērtības samazināšanās.

Tiesības lietot aktīvu tiek amortizētas līguma darbības periodā.

Ievērojot Latvijā ieviesto pārvades sistēmas operatora nodalīšanas modeli, Sabiedrība 2014. gada 31. decembrī ir noslēgusi pārvades sistēmas aktīvu nomas līgumu. Saskaņā ar pārvades sistēmas aktīvu nomas līgumu, ieviešot 16. SFPS, nomas termiņš noteikts 5 gadi.

Ievērojot MK 2019. gada 8. oktobra sēdes protokollēmuma Nr.46 38§, ar kuru tika atbalstīta elektroenerģijas pārvades sistēmas operatora pilnīga īpašumtiesību nodalīšanas modeļa ieviešana un uzdots līdz 2020. gada 1. jūlijam īstenot AS "Latvijas elektriskie tīkli" valstij piederošo akciju ieguldīšanu AS "Augstsprieguma tīkls", Sabiedrība pārskatīja nomas termiņu, to nosakot līdz 2020. gada 31. decembrim.

Ar MK 2019. gada 17. decembra sēdes protokollēmuma Nr.59 75§ tika noteikts, ka pēc AS "Latvijas elektriskie tīkli" valstij piederošo akciju ieguldīšanas AS "Augstsprieguma tīkls" īstenojama AS "Augstsprieguma tīkls" un AS "Latvijas elektriskie tīkli" reorganizācija, AS "Latvijas elektriskie tīkli" pievienojot AS "Augstsprieguma tīkls" līdz 2020. gada 31. decembrim.

Sabiedrība kā nomnieks finanšu pārskatos atzina **tiesības lietot aktīvus:**

	31.12.2019.
	EUR
<i>Tiesības lietot aktīvus</i>	
Atlikusī vērtība 01.01.2019.	-
Sākotnējā atzīšanas vērtība 01.01.2019.	214 885 303
Atzītās izmaiņas nomas līgumos	(143 133 079)
Peļņas vai zaudējuma aprēķinā atzītais nolietojums	(35 831 901)
Atlikusī vērtība 31.12.2019.	35 920 323
Pārskata periodā atzītais nolietojums	(9 204 153)
Nomas vērtības izmaiņas	896 290
Atlikusī vērtība 31.03.2020.	27 612 460

Sabiedrība kā nomnieks finanšu pārskatos atzina **nomas saistības:**

	31.12.2019.
	EUR
Nomas saistības	
Operatīvās nomas saistības 31.12.2018.saskaņā ar 17.SGS	225 471 486
Diskontētā vērtība, izmantojot sākotnējo aizņēmuma likmi sākotnējā ieviešanas datumā.	(6 470 220)
Sākotnējā atzīšanas vērtība 01.01.2019.,	219 001 266
Atzītās izmaiņas nomas līgumos	(145 629 214)
Nomas saistību samazinājums	(37 578 581)
Atzītas procentu saistības	1 682 295
Atlikusī vērtība 31.12.2019., tai skaitā:	37 475 766
Ilgtermiņa nomas saistības	-
Īstermiņa nomas saistības	37 475 766
Nomas saistību samazinājums pārskata periodā	(9 229 277)
Pārskata periodā atzītas procentu saistības	42 055
Nomas vērtības izmaiņas	(659 155)
Atlikusī vērtība 31.03.2020., tai skaitā:	27 629 389
Ilgtermiņa nomas saistības	-
Īstermiņa nomas saistības	27 629 389

2.6. Krājumi

Krājumi ir norādīti zemākajā no pašizmaksas vai neto pārdošanas vērtības. Neto pārdošanas vērtība ir normālas Sabiedrības darbības gaitā noteiktā krājumu pārdošanas cena, atskaitot mainīgās pārdošanas izmaksas. Pašizmaksa aprēķināta, izmantojot vidējo svērto metodi.

Krājumu pirkšanas izmaksas ietver pirkšanas cenu, ievadmuitu un citus nodokļus un nodevas, transportēšanas un ar to saistītās izmaksas, kā arī citas izmaksas, kas tieši saistītas ar materiālu un preču piegādi. Nosakot krājumu vērtību, tiek atskaitītas tirdzniecības atlaides, rabati un tiem līdzīgas atlaides.

Krājumu apjoms gada beigās tiek pārbaudīts veicot inventarizāciju.

2.7. Nākamo periodu ieņēmumi

Ieņēmumus, kas saņemti pirms bilances datuma, bet attiecas uz nākamajiem 12 mēnešiem (īstermiņa) vai uz periodu pēc 12 mēnešiem (ilgtermiņa) – iekļauj nākamo periodu ieņēmumos, kas bilancē ir īstermiņa vai ilgtermiņa kreditoru sastāvā.

Nākamo periodu ieņēmumi no sastrēgumu vadības ieņēmumiem pēc to izlietošanas konkrēta ilgtermiņa ieguldījuma projekta finansēšanā, tiek amortizēti, pakāpeniski atzīstot šos ieņēmumus kārtējā pārskata gada peļņas vai zaudējumu aprēķinā atbilstoši izveidotā ilgtermiņa ieguldījuma amortizācijas/nolietojuma periodam. Attiecīgi aktīva atsavināšanas vai izslēgšanas brīdī tiek atzīti ieņēmumi to atlikušajā vērtībā.

2.8. Pensijas, pēcnodarbinātības pabalsti

(a) Pensiju saistības

Sabiedrība darbinieku vārdā veic ikmēneša iemaksas slēgtajā fiksētu iemaksu pensiju plānā. Plānu pārvalda akciju sabiedrība „Pirmais Slēgtais Pensiju Fonds”, kurā Sabiedrībai ir līdzdalība. Sabiedrībai, veicot iemaksas fiksētu iemaksu pensiju plānā, nerodas papildus juridiskas vai prakses radītas saistības veikt papildus maksājumus, ja plānam nav pietiekamu līdzekļu, lai izmaksātu visus darbinieku pabalstus par darbinieka sniegtajiem pakalpojumiem esošajā vai iepriekšējos periodos. Iemaksas tiek veiktas 5% (no 2018.gada 1.janvāra 6%) apmērā no katra pensiju plāna dalībnieka algas. Sabiedrība atzīst iemaksas fiksētu iemaksu plānā to izmaksas brīdī, kad darbinieks ir sniedzis pakalpojumus apmaiņā pret šīm iemaksām.

(b) Pēcnodarbinātības pabalstu saistības

Papildus iepriekšminētajam pensiju plānam Sabiedrība nodrošina noteiktus pēcnodarbinātības labumus tiem darbiniekiem, kuru nodarbinātības nosacījumi atbilst noteiktiem kritērijiem. Pabalstu saistības tiek aprēķinātas, ņemot vērā esošo algas līmeni un to darbinieku, kuriem ir jāsaņem maksājumi, skaitu, vēsturisko darba attiecību izbeigšanas gadījumu skaitu, kā arī aktuāra pieņēmumus.

Bilancē atzītās saistības attiecībā uz pēcnodarbinātības pabalstiem tiek atspoguļotas to pašreizējā vērtībā konkrētā bilances datumā, atskaitot pagātnes izmaksas.

Pēcnodarbinātības pabalstu saistības par katru pārskata gadu pārreķina neatkarīgs aktuārs, izmantojot plānotās vienības kredīmetodi.

Pabalstu saistību pašreizējā vērtība tiek noteikta, diskontējot paredzamos nākotnes naudas plūsmas izejošos maksājumus, izmantojot valsts vērtspapīru procentu likmes.

Sabiedrība izmanto plānoto vienību novērtēšanas metodi, lai novērtētu savu fiksēto pabalstu saistību pašreizējo vērtību un ar tiem saistītās pašreizējās un nākotnes izmaksas.

Saskaņā ar šo metodi tiek uzskatīts, ka katrs nostrādātais periods rada pabalsta saņemšanas tiesību papildus vienību un visu šādu vienību summa veido kopējās saistības par pēcnodarbinātības pabalstiem.

Sabiedrība izmanto arī objektīvus un abpusēji saskaņotus aktuāra pieņēmumus par mainīgajiem demogrāfiskajiem faktoriem (piemēram, kadru mainība un mirstības līmenis) un finanšu faktoriem (piemēram, paredzamais darba atlīdzības pieaugums un noteiktas izmaiņas pabalstu apmēros).

Aktuārie ieguvumi un zaudējumi, kas rodas no korekcijām un aktuāra pieņēmumu izmaiņām, tiek iekļauti apvienoto ienākumu pārskatā tajā periodā, kurā tie radušies.

2.9. Uzņēmumu ienākuma nodoklis

Sākot no 2018. taksācijas gada, uzņēmumu ienākuma nodoklis tiks aprēķināts par sadalīto peļņu (20/80 no neto summas, kas izmaksājama akcionāram).

Nodokļa likme ir 20 procenti no aprēķinātās ar nodokli apliekamās bāzes, kura pirms nodokļa likmes piemērošanas koriģēta, uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo objekta vērtību dalot ar koeficientu 0,8.

Uzņēmuma nodoklis par sadalīto peļņu tiks atzīts brīdī, kad Sabiedrības akcionārs pieņems lēmumu par peļņas sadali

Uzņēmuma nodokļa maksāšana Sabiedrībā tiek atlikta līdz brīdim, kad peļņa tiek sadalīta dividendēs vai veikti ar saimniecisko darbību nesaistītu izdevumu maksājumi.

2.10. Uzkrājumi

Uzkrājumi tiek atzīti, kad Sabiedrībai ir juridiskas vai cita veida pamatotas saistības kāda pagātnes notikuma dēļ, un pastāv varbūtība, ka šo saistību izpildei būs nepieciešama ekonomiskos labumus ietverošu resursu aizplūšana no Sabiedrības, un saistību apjomu ir iespējams pietiekami ticami novērtēt. Nākotnes saimnieciskās darbības zaudējumiem uzkrājumi netiek paredzēti.

Bilancē uzkrājumi tiek uzrādīti, iespējami precīzi nosakot to izdevumu summu, kas būtu nepieciešama, lai dzēstu saistības bilances datumā. Uzkrājumi tiek izmantoti tikai tiem izdevumiem, attiecībā uz kuriem uzkrājumi tika sākotnēji atzīti, un uzkrājumi tiek samazināti gadījumā, ja iespējamā resursu aizplūšana vairs nav paredzama.

Uzkrājumi tiek novērtēti, ņemot vērā to izdevumu pašreizējo vērtību, kas ir sagaidāmi, lai nokārtotu pastāvošās saistības, diskontēšanai izmantojot pirms nodokļu procentu likmi, kas ietver sevī pašreizējo naudas vērtības tirgus novērtējumu, un konkrētām saistībām piemītošos riskus.

Uzkrājumi neizmantotajiem atvaļinājumiem tiek veidoti, lai precīzi atspoguļotu Sabiedrības saistības pret darbiniekiem sakarā ar viņu neizmantotiem atvaļinājumiem, ja tādi ir. Uzkrājumu neizmantotiem atvaļinājumiem tiek aprēķināti resursu uzskaites sistēmā HORIZON vienu reizi mēnesī.

2.11. Ieņēmumu atzīšana

Sabiedrības ieņēmumi no klientiem ir pamatdarbības rezultātā pārdotās produkcijas un sniegto pakalpojumu vērtība. Sabiedrība veic uzskaiti 15. SFPS darbības jomā ietilpstošiem līgumiem ar klientu tikai tad, ja ir izpildīti visi turpmāk minētie kritēriji:

- a) līguma puses ir apstiprinājušas līgumu (rakstiski, mutiski vai saskaņā ar citu ierasto komercdarbības praksi) un ir apņēmušās izpildīt savus attiecīgos pienākumus;
- b) Sabiedrība var noteikt katras puses tiesības attiecībā uz nododamajām precēm vai pakalpojumiem;
- c) Sabiedrība var noteikt maksājumu noteikumus par nododamajām precēm vai pakalpojumiem;
- d) līgumam ir komerciāls raksturs (t.i., ir paredzams, ka līguma rezultātā mainīsies Sabiedrības nākotnes naudas plūsmu risks, grafiks vai summa); kā arī

e) pastāv varbūtība, ka Sabiedrība iekasēs atlīdzību, kas tam pienāksies apmaiņā pret precēm vai pakalpojumiem, kuri tiks nodoti klientam. Novērtējot, vai ir iespējams iekasēt atlīdzības summu, Sabiedrība ņem vērā tikai klienta spējas un nodomu laikus atmaksāt atlīdzības summu.

Saskaņā ar 15. SFPS Sabiedrība nodod kontroli pār precī vai pakalpojumu laika gaitā un līdz ar to īsteno izpildes pienākumu un atzīst ieņēmumus laika gaitā, ja ir izpildīts viens no turpmākajiem kritērijiem:

a) klients vienlaicīgi saņem un patērē ieguvumus, ko nodrošina Sabiedrības darbība Sabiedrības darbības gaitā;

b) ar Sabiedrības darbību aktīvs tiek izveidots vai uzlabots (piemēram, remontdarbi), un klients to kontrolē brīdī, kad aktīvs tiek veidots vai uzlabots; vai

c) Sabiedrības darbība neveido aktīvu, ko Sabiedrība varētu izmantot alternatīvi, un Sabiedrībai ir īstenojamas tiesības uz maksājumu par laikus pabeigtu darbību.

Attiecībā uz katru izpildes pienākumu, kas īstenots laika gaitā, Sabiedrība atzīst ieņēmumus laika gaitā, tikai tad, ja Sabiedrība var pamatoti novērtēt savu progresu virzībā uz izpildes pienākumu pilnīgu īstenošanu.

Būtiskie Sabiedrības ieņēmumu veidi ir sekojoši:

(a) Elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumi

Pamatojoties uz to, ka klients vienlaicīgi saņem un patērē ieguvumus, ko nodrošina Sabiedrības darbība Sabiedrības darbības gaitā, Sabiedrība nodod kontroli pār pakalpojumu laika gaitā un līdz ar to īsteno izpildes pienākumu un atzīst ieņēmumus laika gaitā.

Sabiedrība atzīst ieņēmumus, kas radušies no izpildes pienākumu īstenošanas laika gaitā tikai tad, kad kontrole pār pakalpojumu ir nodota klientam, kad (vai tiklīdz) klients lemj par aktīva izmantošanu un gūst no tā izrietošos ieguvumus, un Sabiedrība var pamatoti novērtēt savu progresu virzībā uz izpildes pienākumu pilnīgu īstenošanu.

Pamatojoties uz to, ka ieņēmumi par pārvades sistēmas pakalpojumiem balstās uz Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas apstiprinātajiem tarifiem, saskaņā ar 15. SFPS, Sabiedrībai ir tiesības uz atlīdzību no klienta par summu, kas tieši atbilst vērtībai, ko klients iegūst no Sabiedrības laikus pabeigtas darbības, praktiskos nolūkos Sabiedrība var atzīt ieņēmumus par tādu summu, ko Sabiedrībai ir tiesības iekasēt.

Sabiedrībā ieņēmumi no sniegtajiem pārvades sistēmas pakalpojumiem tiek atzīti katra mēneša beigās, pamatojoties uz automātiski nolasītajiem skaitītāju rādījumiem.

(b) Sastrēgumu un pārslodzes vadība

AS „Augstsprieguma tīkls” saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likuma 13.panta ceturto daļu un 13¹.panta sesto daļu, īsteno pārvades sistēmas sastrēgumu un pārslodzes vadību, kā arī saņem maksu par šķērsgriezuma ierobežotās jaudas izsoli, atbilstoši pārvades sistēmu operatoru savstarpējās kompensācijas mehānismam un noslēgtajiem līgumiem.

Saskaņā ar Eiropas Komisijas un Eiropas Padomes Regulas Nr. 714/2009 „Par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi tīklam elektroenerģijas pārrobežu tirdzniecībā un par Regulas (EK) Nr. 1228/2003 atcelšanu” (turpmāk – Regula) 16.pantu, visus ieņēmumus, kas rodas starpsavienojuma jaudu piešķiršanas rezultātā, izmanto vienam vai vairākiem no turpmāk minētajiem nolūkiem:

a) piešķirtās jaudas faktiskās pieejamības nodrošināšanai; un/vai

b) starpsavienojumu jaudas saglabāšanai vai uzlabošanai, izmantojot ieguldījumus tīklā, jo īpaši jaunajos starpsavienojumos;

c) ja ieņēmumus nevar efektīvi izmantot iepriekš minētajiem nolūkiem, tos var – ņemot vērā attiecīgo dalībvalstu regulatīvo iestāžu apstiprinājumu – līdz maksimālajai vērtībai, par ko lemj minētās regulatīvās iestādes, izmantot kā ieņēmumus, ko valsts regulatīvās iestādes ņem vērā, apstiprinot tīkla tarifu aprēķina metodiku un/vai nosakot tīkla tarifus.

Ievērojot Regulas nosacījumus, saņemtie sastrēgumu vadības ieņēmumi, kas netiek izlietoti pārslodzes un sastrēgumu novēršanai pārvades tīklā, tiek atspoguļoti bilancē nākamo periodu ieņēmumu sastāvā. Pēc šo ieņēmumu izlietošanas konkrēta ilgtermiņa ieguldījuma projekta finansēšanā, nākamo periodu ieņēmumi tiek amortizēti, pakāpeniski atzīstot šos ieņēmumus kārtējā pārskata gada peļņas vai zaudējumu aprēķinā atbilstoši izveidotā ilgtermiņa ieguldījuma amortizācijas/nolietojuma periodam.

Pamatojoties uz to, ka klients vienlaicīgi saņem un patērē ieguvumus, ko nodrošina Sabiedrības darbība Sabiedrības darbības gaitā, Sabiedrība nodod kontroli pār pakalpojumu laika gaitā un līdz ar to īsteno izpildes pienākumu un atzīst ieņēmumus laika gaitā.

Sabiedrība atzīst ieņēmumus, kas radušies no izpildes pienākumu īstenošanas laika gaitā tikai tad, kad kontrole pār pakalpojumu ir nodota klientam, kad (vai tiklīdz) klients lemj par aktīva izmantošanu un gūst no tā izrietošos ieguvumus, un kad Sabiedrība var pamatoti novērtēt savu progresu virzībā uz izpildes pienākumu pilnīgu īstenošanu.

Ievērojot ieņēmumu un izmaksu saskaņošanas principu, sastrēgumu vadības ieņēmumi, kas izmantoti pārslodzes un sastrēgumu novēršanai pārvades tīklā, tiek atspoguļoti peļņas vai zaudējumu aprēķinā atbilstoši izmaksu (resursu metode progresa novērtēšanai), kas saistītas ar pārslodzes un sastrēgumu novēršanu pārvades tīklā, apjomam.

(c) Obligātā iepirkuma komponentes ieņēmumi

Saskaņā ar 2014.gada 21.janvāra MK noteikumu Nr.50 „Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi” 105.punktu, Sabiedrība iekasē obligātā iepirkuma komponentes (turpmāk arī – OIK) no visiem elektroenerģijas galalietotājiem vai to tirgotājiem, ja galalietotājs ir deleģējis tirgotājam norēķinus ar Sabiedrību par sistēmas pakalpojumiem un palīgpakalpojumiem.

OIK ieņēmumi tiek noteikti atbilstoši Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas noteiktajiem tarifiem, pārvadītās elektroenerģijas apjomam. Vienlaikus, Sabiedrībai ir pienākums veikt OIK maksājumus Enerģijas publiskajam tirgotājam par galalietotājiem pārvadīto elektroenerģiju.

Ievērojot to, ka Sabiedrībai nav ietekme uz pakalpojuma cenas noteikšanu, nav tiesību pašai tieši vai netieši noteikt cenas, OIK ieņēmumi tiek atzīti pēc aģenta principa, ieņēmumus atzīstot peļņas vai zaudējumu aprēķinā neto vērtībā.

(d) Ieņēmumi no elektroenerģijas/jaudas realizācijas

Saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likuma 11.panta 2.daļu pārvades sistēmas operators var piedalīties elektroenerģijas tirdzniecībā ja elektroenerģijas vai jaudas pirkšana un pārdošana ir nepieciešama sistēmas balansēšanai, palīgpakalpojumu pirkšanai, elektroenerģijas transportēšanas zudumu segšanai, pārvades sistēmas operatora paša patēriņam, vai ja sistēmā ir novirze no normālā darbības režīma vai notikusi avārija.

Piedaloties elektroenerģijas tirdzniecībā, pārvades sistēmas operators rīkojas, ievērojot atklātas, nediskriminējošas un uz tirgus principiem balstītas procedūras, izņemot gadījumus, kad sistēmā ir novirze no normālā darbības režīma vai notikusi avārija. Ja sistēmā ir novirze no normālā darbības

režīma vai notikusi avārija, pārvades sistēmas operators darbojas saskaņā ar Tīkla kodeksa noteikumiem.

Pamatojoties uz to, ka klients vienlaicīgi saņem un patērē ieguvumus, ko nodrošina Sabiedrības darbība Sabiedrības darbības gaitā, Sabiedrība nodod kontroli pār pakalpojumu laika gaitā un līdz ar to īsteno izpildes pienākumu un atzīst ieņēmumus laika gaitā.

Sabiedrība atzīst ieņēmumus, kas radušies no izpildes pienākumu īstenošanas laika gaitā tikai tad, kad kontrole pār pakalpojumu ir nodota klientam, kad (vai tiklīdz) klients lemj par aktīva izmantošanu un gūst no tā izrietošos ieguvumus, un kad Sabiedrība var pamatoti novērtēt savu progresu virzībā uz izpildes pienākumu pilnīgu īstenošanu.

Ieņēmumi no elektroenerģijas/jaudas realizācijas tiek atzīti pamatojoties uz pieņemšanas-nodošanas aktiem un rēķiniem, kas katru mēnesi tiek izrakstīti par attiecīgajā mēnesī piegādāto elektroenerģiju/jaudu saskaņā ar savstarpēji noslēgtajiem līgumiem.

(e) Pārvades aktīvu jaunbūve un atjaunošana

Saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likuma 13.panta 6.daļu Sabiedrība, attīstot pārvades sistēmu, ir atbildīga par jaunu pārvades infrastruktūras objektu plānošanu, būvniecību un nodošanu ekspluatācijā. Savukārt, atbilstoši Elektroenerģijas tirgus likuma 21.² panta 2.daļai, pārvades sistēmas aktīvu īpašnieks AS „Latvijas elektriskie tīkli” finansē kapitālieguldījumus pārvades sistēmas aktīvos. Pakalpojuma ietvaros Sabiedrība ar saviem personāla resursiem pakalpojuma saņēmēja – AS „Latvijas elektriskie tīkli”, aktīvos plāno, organizē, dokumentē, kontrolē izbūves, pārbūves un atjaunošanas darbus. Pakalpojuma ietvaros tiek nodrošināta kapitālieguldījumu projektu vadība.

Pamatojoties uz to, ka klients vienlaicīgi saņem un patērē ieguvumus, ko nodrošina Sabiedrības darbība Sabiedrības darbības gaitā, Sabiedrība nodod kontroli pār pakalpojumu laika gaitā un līdz ar to īsteno izpildes pienākumu un atzīst ieņēmumus laika gaitā.

Sabiedrība atzīst ieņēmumus, kas radušies no izpildes pienākumu īstenošanas laika gaitā tikai tad, kad kontrole pār pakalpojumu ir nodota klientam, kad (vai tiklīdz) klients lemj par aktīva izmantošanu un gūst no tā izrietošos ieguvumus, un kad Sabiedrība var pamatoti novērtēt savu progresu virzībā uz izpildes pienākumu pilnīgu īstenošanu.

Pārvades aktīvu jaunbūves un atjaunošanas ieņēmumi tiek atzīti pamatojoties uz savstarpēji saskaņotiem ikmēneša izpildīto darbu pieņemšanas – nodošanas aktiem un rēķiniem, kas katru mēnesi tiek izrakstīti par izpildīto darbu apjomu.

2.12. Izmaksu atzīšana

Izmaksas tiek atzītas pamatojoties uz uzkrāšanas principu. Aprēķinot pārskata gada izmaksas, tiek ņemtas vērā visas paredzamās izmaksas un iespējamās saistības, kas radušās pārskatā gadā vai iepriekšējos gados, arī tad, ja tās kļuvušas zināmas laika posmā starp bilances datumu un finanšu pārskatu sastādīšanas dienu, neatkarīgi no rēķinu saņemšanas dienas, jo Sabiedrības saimnieciskie darījumi tiek iegrāmatoti un atspoguļoti finanšu pārskatos, ņemot vērā to ekonomisko saturu un būtību, nevis tikai juridisko formu.

Peļņas vai zaudējumu aprēķinā norādītās pamatdarbības un pārējās saimnieciskās darbības izmaksas tiek atklātas finanšu pārskatu pielikumos pēc to būtības detalizētākā sadalījumā.

2.13. Ilgtermiņa un īstermiņa saistības

Sabiedrības kreditoru parādi sākotnēji tiek atzīti patiesajā vērtībā un turpmāk uzrādīti amortizētajā iegādes vērtībā, izmantojot efektīvās procentu likmes metodi. Saistības piegādātājiem un darbuņēmējiem finanšu pārskatos atspoguļo atbilstoši attaisnojuma dokumentiem un ierakstiem grāmatvedības reģistros no Sabiedrības piegādātājiem saņemto, bet pārskata perioda beigās nesamaksāto rēķinu summas. Uzkrātās izmaksas, kas radušās pārskata gadā, ja šo izmaksu apjoms vai maksājuma datums pārskata periodā ir skaidri zināms, bet par kurām vēl nav saņemti rēķini no piegādātājiem, tiek iekļautas postenī „Uzkrātās saistības”.

2.14. Saistītās puses

Par saistītajām pusēm tiek uzskatīti Sabiedrības Akcionārs, Padomes un Valdes locekļi, viņu tuvi ģimenes locekļi un sabiedrības, kurās minētajām personām ir kontrole vai būtiska ietekme.

Tā kā visas AS "Augstsprieguma tīkls" akcijas 100% apmērā pieder Latvijas Republikai, par saistītajām pusēm tiek uzskatītas arī valsts kontrolētās kapitālsabiedrības.

3. IEŅĒMUMI

	2020.gada 3 mēneši EUR	2019.gada 3 mēneši EUR
Elektroenerģijas pārvades pakalpojumi:		
Pārvades aktīvu pārbūves un atjaunošanas darbi*	18 557 803	19 497 822
Pārvades tīkla pakalpojums	18 554 653	18 629 371
Balansējošās elektroenerģijas realizācija	2 369 957	2 668 454
Elektroenerģijas realizācija Elbas tirgū	0	
Elektroenerģijas tranzīta pakalpojums	655 000	895 000
Reaktīvās elektroenerģijas ieņēmumi	94 943	166 751
Regulējošās elektroenerģijas realizācija	42 488	79 762
Elektriskās jaudas pārslodzes likvidācija**	42 611	632 141
Sastrēgumu vadība uz robežām (izsole)**	3 639	57 333
Pārējie pakalpojumi	308 062	314 830
IEŅĒMUMI KOPĀ	40 629 156	42 941 464

Saskaņā ar Enerģētikas likumu, Elektroenerģijas tirgus likumu un Tīkla kodeksu AS "Augstsprieguma tīkls" pienākums ir īstenot pārvades sistēmas operatīvo vadību un nodrošināt drošu, stabilu elektroenerģijas pārvadi.

* Izpildot SPRK padomes 2013. gada 30. janvāra lēmumu Nr.18 „Par elektroenerģijas pārvades sistēmas operatora sertificēšanu”, Sabiedrība no 2015. gada 1. janvāra ir pārņēmusi no AS „Latvijas elektriskie tīkli” pārvades sistēmas aktīvu uzturēšanas un attīstīšanas komercdarbības virzienus un nodrošina pārvades sistēmas aktīvu jaunbūvi, pārbūvi un atjaunošanu (skatīt 7. pielikumu). Atbilstoši Elektroenerģijas tirgus likuma 21.² pantam, pārvades sistēmas aktīvu īpašnieks AS „Latvijas elektriskie tīkli” finansē kapitālieguldījumus pārvades sistēmas aktīvos, par kuriem lemj AS "Augstsprieguma tīkls".

**Atbilstoši Sabiedrības Grāmatvedības uzskaites politikai, pārslodzes vadības ieņēmumi peļņas vai zaudējumu aprēķinā atspoguļoti atbilstoši izmaksu, kas saistītas ar pārslodzes novēršanu pārvades tīklā, apjomam.

4. PĀRĒJIE SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS IEŅĒMUMI

	2020.gada 3 mēneši EUR	2019.gada 3 mēneši EUR
Apgrozāmo līdzekļu un pamatlīdzekļu pārdošana	109 466	1 615
Pārējās saņemtās soda naudas	21 057	69
ES finansiāls atbalsts	2 339	-
PĀRĒJIE SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS IEŅĒMUMI KOPĀ	132 862	1 684

5. IZLIETOTĀS IZEJVIELAS UN MATERIĀLI, REMONTU IZMAKSAS

	2020.gada 3 mēneši EUR	2019.gada 3 mēneši EUR
Balansējošās elektroenerģijas iegāde	1 969 109	2 551 258
Pārvades elektroenerģijas zudumi un tehnoloģiskais patēriņš	1 523 883	2 203 939
Regulējošās elektroenerģijas iegāde	440 737	196 957
Elektroenerģijas tranzīta zudumi	282 116	614 299
Izlietoto materiālu un remontu darbu izmaksas	74 771	136 892
Elektroenerģija pašpatēriņam	70 993	115 670
IZLIETOTĀS IZEJVIELAS UN MATERIĀLI, REMONTU IZMAKSAS KOPĀ	4 361 609	5 819 015

6. PERSONĀLA IZMAKSAS

	2020.gada 3 mēneši EUR	2019.gada 3 mēneši EUR
Atlīdzība par darbu	3 194 958	3 125 020
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas un Darba koplīgumā noteiktie pabalsti	782 659	777 124
Iemaksas pensiju plānā	148 537	144 012
PERSONĀLA IZMAKSAS KOPĀ (IESKAITOT ATLĪDZĪBU SABIEDRĪBAS VADĪBAI)	4 126 154	4 046 156

7. PĀRĒJĀS SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS IZMAKSAS

	2020.gada 3 mēneši EUR	2019.gada 3 mēneši EUR
Pārvades aktīvu pārbūves un atjaunošanas darbi	18 544 645	19 496 106
Elektriskās jaudas rezerves uzturēšanas izmaksas	1 017 695	1 003 935
Telekomunikāciju nodrošinājuma pakalpojumi	726 370	660 676
Telpu un teritorijas uzturēšanas izmaksas	257 416	195 151
Transporta izmaksas	193 531	238 830
IT sistēmu uzturēšanas izmaksas	155 389	282 328
Nodokļi un nodevas	37 171	37 441
Dabas un darba aizsardzības izmaksas	24 530	24 910
Elektriskās jaudas pārslodzes likvidācija	46	623 556
Pamatlīdzekļu (pārvades aktīvu) noma	-	9 395 424
Aktīvu nomas termiņa izmaiņu ietekme, SFPS 16	(1 555 444)	-
Dažādas saimnieciskās darbības izmaksas	608 424	726 915
PĀRĒJĀS SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS IZMAKSAS KOPĀ	20 009 773	32 685 272

8. FINANŠU IEŅĒMUMI/ (IZMAKSAS), NETO

	2020.gada 3 mēneši EUR	2019.gada 3 mēneši EUR
a) Finanšu ieņēmumi		
Procentu ieņēmumi no kredītiestādēm	-	28 066
Finanšu ieņēmumi kopā	-	28 066
b) Finanšu izmaksas		
Procentu izdevumi par aktīvu nomu, SFPS 16	(42 055)	-
Ārvalstu kursa svārstības, neto	(67)	(1 877)
Finanšu izdevumi kopā	(42 122)	(1 877)
FINANŠU IEŅĒMUMI/ (IZMAKSAS), NETO	(42 122)	26 189

9. NEMATERIĀLIE IEGULDĪJUMI, PAMATLĪDZEKĻI

9.1. Nemateriālie ieguldījumi

	31.03.2020. EUR	31.12.2019. EUR
Atlikusī vērtība pārskata perioda sākumā	50 413 419	4 650 393
Iegādāts	5 810	334 232
Nemateriālo ieguldījumu izveidošana	116 425	229 533
Pārvades aktīvu lietošanas tiesības	-	11 493 000
Avansa maksājumi par lietošanas tiesībām	-	33 909 709
Aprēķinātā amortizācija	(46 103)	(190 353)
Pārvades aktīvu lietošanas tiesību amortizācija	(143 663)	(13 095)
Atlikusī vērtība pārskata perioda beigās	50 345 888	50 413 419

9.2. Pamatlīdzekļi

	31.03.2020. EUR	31.12.2019. EUR
Atlikusī vērtība pārskata perioda sākumā	5 491 202	4 318 933
Iegādāts	78 822	1 600 675
Norakstīts	(156 114)	(90 815)
Pamatlīdzekļu izveidošana	333 388	1 000 165
Aprēķinātais nolietojums	(236 200)	(1 337 756)
Atlikusī vērtība pārskata perioda beigās	5 511 098	5 491 202

10. PĀRĒJIE ILGTERMIŅA FINANŠU IEGULDĪJUMI

	31.03.2020. EUR	31.12.2019. EUR
Līdzdalība asociēto sabiedrību kapitālā, tai skaitā:		
AS "Conexus Baltic Grid"	57 394 971	57 394 971
Līdzdalība pārējo sabiedrību kapitālā, tai skaitā:		
AS "Nord Pool Holding"	1 901 465	1 901 465
AS "Pirmais slēgtais pensiju fonds"	1 422	1 422
Atlikusī vērtība pārskata perioda beigās	59 297 858	59 297 858

Sabiedrības nosaukums	Atrašanās vieta	Uzņēmējdarbības veids	Daļas (procenti)
AS "Conexus Baltic Grid"*	Latvija	Dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas operators Latvijā	34.36%
AS "Nord Pool Holding"**	Norvēģija	Elektroenerģijas biržas organizēšana	2.0%
AS "Pirmais slēgtais pensiju fonds"***	Latvija	Pensiju plānu pārvaldīšana	1.9%

*Ievērojot Ministru Kabineta 2017.gada 5.decembra un 19.decembra lēmumu, Sabiedrība 2017. gadā ir iegādājusies 34.36% Latvijas dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatora AS "Conexus Baltic Grid" akciju.

**Ar Ministru kabineta 2019.gada 17.decembra rīkojumu tika piešķirta atļauja Sabiedrībai izbeigt līdzdalību AS "Nord Pool Holding" un izveidot kopuzņēmumu AS "Nord Pool Holding" pārvaldībai, iegūstot tajā līdzdalību 2% apmērā. Ministru kabinets pieņēma zināšanai rīkojuma anotācijā ietvertu informāciju, ka pēc darījuma ar investoru īstenošanas Sabiedrība atsavinās savas akcijas kopuzņēmumā, šādi izbeidzot līdzdalību koncernā.

***Sabiedrībai pieder 1,9% no AS „Pirmais slēgtais pensiju fonds” kapitāla. Sabiedrība ir nominālais akcionārs, jo visus riskus un labumus, kas rodas fonda darbības rezultātā, uzņemas vai iegūst Sabiedrības darbinieki – pensiju plāna locekļi. Šī iemesla dēļ ieguldījums ir novērtēts iegādes vērtībā.

11. KRĀJUMI

	31.03.2020. EUR	31.12.2019. EUR
KRĀJUMI		
Materiāli un rezerves daļas	486 041	480 112
KRĀJUMI KOPĀ	486 041	480 112

12. PIRCĒJU UN PASŪTĪTĀJU PARĀDI, NETO

	31.03.2020. EUR	31.12.2019. EUR
Debitori		
Elektroenerģijas pārvades pakalpojuma parādi	731 211	747 506
Pārējie pircēju un pasūtītāju parādi	71 496	7 249 868
Debitori kopā	802 707	7 997 374
Elektroenerģijas pārvades pakalpojuma parādiem	(2 892)	(24 234)
Pārējiem pircēju un pasūtītāju parādiem	(6 824)	(6 920)
Uzkrājumi šaubīgiem un bezcerīgiem parādiem kopā	(9 716)	(31 154)
Debitori, neto		
Elektroenerģijas pārvades pakalpojuma parādi	728 320	723 272
Pārējie pircēju un pasūtītāju parādi	64 672	7 242 948
PIRCĒJU UN PASŪTĪTĀJU PARĀDI, NETO	792 992	7 966 220

13. CITI DEBITORI

	31.03.2020. EUR	31.12.2019. EUR
Depozīti	20 000 000	20 000 000
Pārmaksātie nodokļi, tai skaitā: <i>Uzņēmuma ienākuma nodoklis</i>	11 512 11 512	11 512 11 512
Pārējie debitori	18 063	22 722
CITI DEBITORI KOPĀ	20 029 575	20 034 234

14. UZKRĀTIE IEŅĒMUMI

	31.03.2020. EUR	31.12.2019. EUR
Uzkrājumi ieņēmumiem par sniegtajiem pakalpojumiem		
Pārvades aktīvu pārbūves un atjaunošanas darbiem	6 755 183	3 828 182
Pārvades sistēmas pakalpojumu ieņēmumiem	6 155 733	6 247 801
Balansējošās elektroenerģijas realizācijas ieņēmumiem	796 079	850 470
Obligātās iepirkumu komponentes ieņēmumiem	466 375	379 458
Reaktīvās elektroenerģijas ieņēmumiem	24 729	41 287
Uzkrājumi ieņēmumiem par zudumu kompensāciju transformatoros	11 173	16 610
Balansēšanas administrēšanas pakalpojuma ieņēmumiem	3 201	3 557
Ēku uzturēšanas pakalpojuma ieņēmumiem	-	41 142
Regulējošās elektroenerģijas realizācijas ieņēmumiem	-	34 343
Pārējo pakalpojumu ieņēmumiem	19 988	9 947
Uzkrājumi ieņēmumiem par sniegtajiem pakalpojumiem kopā	14 232 461	11 452 797
Elektroenerģijas tranzīta pakalpojumu ieņēmumiem (ITC)	906 324	858 728
Uzkrātie ieņēmumi dažādi	134 928	1 465 567
UZKRĀTIE IEŅĒMUMI KOPĀ	15 273 713	13 777 092

15. NAUDA UN NAUDAS EKVIVALENTI

	31.03.2020. EUR	31.12.2019. EUR
NAUDAS LĪDZEKĻI BANKĀ	35 434 087	28 216 327

16. PAŠU KAPITĀLS

2020. gada 31.martā AS "Augstsprieguma tīkls" reģistrētais akciju kapitāls ir 64 218 079 EUR (2019. gada 31. decembrī: 64 218 079 EUR), ko veido 64 218 079 akcijas (2019.gada 31.decembrī: 64 218 079 akcijas).

Sabiedrība ir veikusi maksājumus valsts budžetā par valsts kapitāla izmantošanu no iepriekšējā gada tīrās peļņas:

2016.gadā 155 345 EUR;

2017.gadā 299 511 EUR;

2018.gadā 247 395 EUR;

2019.gadā 3 598 352 EUR.

Rezerves veido iepriekšējo periodu nesadalītā peļņa, kura ar īpašnieka lēmumu novirzīta pārējās rezervēs Sabiedrības attīstības nodrošināšanai.

17. ILGTERMIŅA KREDITORI

	31.03.2020.	31.12.2019.
	EUR	EUR
Darbinieku labumu saistības	2 854 572	2 966 213
Saņemto sastrēgumu vadības ieņēmumu ilgtermiņa daļa*	90 017 666	89 963 992
Ilgtermiņa kreditori kopā	92 872 238	92 930 205

*Ievērojot Eiropas Komisijas un Eiropas Padomes Regulas Nr. 714/2009 "Par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi tīklam elektroenerģijas pārrobežu tirdzniecībā un par Regulas (EK) Nr. 1228/2003 atcelšanu" 16. panta nosacījumus, saņemtie pārslodzes maksas ieņēmumi, kas netiek izlietoti pārslodzes novēršanai pārvades tīklā, tiek atspoguļoti bilancē kā nākamo periodu ieņēmumi.

18. ĪSTERMIŅA NĀKAMO PERIODU IEŅĒMUMI

	31.03.2020.	31.12.2019.
	EUR	EUR
Pārslodzes maksas ieņēmumi	4 922 364	4 776 510
Saņemts ES līdzfinansējums	169 877	169 877
KOPĀ nākamo periodu ieņēmumi	5 092 241	4 946 387

19. AVANSA MAKSĀJUMI UN PĀRĒJIE KREDITORI

	31.03.2020.	31.12.2019.
	EUR	EUR
Saņemtie pieslēguma maksas avansi	628 360	82 723
Norēķini ar darbiniekiem	644 961	619 356
Pārējie kreditori	4 140 741	2 598 814
AVANSA MAKSĀJUMI UN PĀRĒJIE KREDITORI	5 414 062	3 300 893

20. UZKRĀTĀS SAISTĪBAS

	31.03.2020. EUR	31.12.2019. EUR
Uzkrātās saistības izdevumiem par saņemtajiem pakalpojumiem		
Pamatlīdzekļu (pārvades aktīvu) noma	3 076 426	3 131 548
Obligātā iepirkumu komponente	466 375	379 458
Balansējošās elektroenerģijas iegāde	352 201	778 154
Elektriskās jaudas rezerves uzturēšanas izmaksas	345 495	345 960
Telekomunikāciju izdevumi	247 479	248 305
Regulējošās elektroenerģijas iegāde	219 232	47 437
Sinhrono kompensatoru izmantošana	70 937	76 365
Informācijas tehnoloģiju pakalpojumi	18 556	21 679
Pārvades aktīvu pārbūves un atjaunošanas darbi	7 000	130 776
Elektroenerģija pašpatēriņam	14 618	16 770
Gada pārskata un revīzijas izdevumi	3 080	16 100
Uzkrājumi pārējiem pakalpojumiem	29 445	102 427
Uzkrātās saistības izdevumiem par saņemtajiem pakalpojumiem kopā	4 850 844	5 294 979
Uzkrātās neizmanto atvaļinājumu izmaksas	790 684	657 646
Uzkrātās prēmiju izmaksas par iepriekšējo gadu darba rezultātiem	342 928	342 928
Uzkrātās pabalstu izmaksas un pensiju plāna iemaksas	33 425	40 818
Uzkrātās saistības tranzīta zudumu kompensācijai	25 917	25 917
UZKRĀTĀS SAISTĪBAS	6 043 798	6 362 288

21. NODOKĻI UN VALSTS SOCIĀLĀS APDROŠINĀŠANAS OBLIGĀTĀS IEMAKSAS

	31.12.2019	Aprēķināts	Samaksāts	31.03.2020
	EUR	EUR	EUR	EUR
Uzņēmuma ienākuma nodoklis	11 512			11 512
Pievienotās vērtības nodoklis	(187 421)	(1 564 057)	1 643 161	(108 317)
Sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	(442 746)	(1 121 121)	1 107 656	(456 211)
Iedzīvotāju ienākuma nodoklis	(233 321)	(556 806)	562 039	(228 088)
Uzņēmējdarbības riska valsts nodeva	(198)	(594)	595	(197)
Elektroenerģijas nodoklis	(315)	(882)	929	(268)
NODOKĻI KOPĀ	(852 489)	(3 243 460)	3 314 380	(781 569)
Nodokļu saistības	(864 001)			(793 081)
Nodokļu pārmaksa	11 512			11 512

22. FINANŠU RISKU VADĪBA

(a) Apgrozījuma risks

Ārējie apstākļi, kuru izmaiņu rezultātā neplānoti varētu tikt ietekmēti Sabiedrības neto apgrozījuma apjoms, ietekmējot Sabiedrības spēju pildīt tās īstermiņa un ilgtermiņa finanšu saistības (maksāspēju), tiek identificēti kā apgrozījuma riski. Sabiedrības saimnieciskā darbība tiek pakļauta tādiem apgrozījuma riskiem kā pakalpojumu tarifs un pakalpojumu apjoms. Ievērojot to, ka, saskaņā ar likuma "Par Sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" 9. pantu SPRK veicina sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju attīstību, saskaņā ar 20. pantu sabiedrisko pakalpojumu tarifi nosakāmi tādā apmērā, lai segtu ekonomiski pamatotas sabiedrisko pakalpojumu izmaksas, nodrošinātu sabiedrisko pakalpojumu rentabilitāti, Sabiedrības apgrozījuma risku ietekme uz Sabiedrības likviditātes nepietiekamību novērtējama kā zema līdz vidēja. Apgrozījuma riski tiek vadīti atbilstoši Finanšu risku vadības politikā noteiktajiem stratēģiskajiem un operatīvajiem risku novēršanas pasākumiem, nodrošinot pastāvīgu pakalpojumu tarifu atbilstības ar pakalpojumu sniegšanu saistītajām izmaksām uzraudzību.

(b) Naudas plūsmas/bilances riski

Finanšu līdzekļi, kuri potenciāli pakļauj Sabiedrību zināmai riska koncentrācijas pakāpei, galvenokārt ir naudas līdzekļi un pircēju un pasūtītāju parādi. Lai gan Sabiedrībai ir nozīmīga riska koncentrācija attiecībā uz vienu darījumu partneri vai līdzīgu darījumu partneru grupu, šis risks vērtējams kā ierobežots, ņemot vērā to, ka būtiskākais Sadarbības darījumu partneris ir valstij piederoša komercsabiedrība - akciju sabiedrība "Latvenergo", kā arī tās koncerna kapitālsabiedrības. Pircēju un pasūtītāju parādi tiek uzrādīti atgūstamajā vērtībā. Sabiedrības naudas plūsmas/bilances riski tiek vadīti atbilstoši Finanšu risku vadības politikā noteiktajiem stratēģiskajiem un operatīvajiem risku novēršanas pasākumiem, ik mēnesi, bet ne retāk kā reizi ceturksnī veicot debitoru parādu analīzi. Finanšu riski, kas izriet no Sabiedrības naudas līdzekļiem, izvietotajiem depozītiem bankās, tiek pārvaldīti saskaņā ar Sabiedrības Finanšu risku vadības politiku. Saskaņā ar šo politiku sadarbībā ar bankām un finanšu institūcijām tiek akceptēti darījumu partneri ar pašu vai mātes banku starptautiskas kredītreitinga aģentūras noteikto minimālo kredītreitingu vismaz investīciju pakāpes līmenī.

Sabiedrības izmantoto banku kredītreitingi atbilstoši Moody's piešķirtajiem banku kredītreitingiem un šajās bankās esošo naudas līdzekļu atlikumi norēķinu kontos un termiņnoguldījumos bija šādi:

(c) Likviditātes risks

Sabiedrība ievēro piesardzīgu likviditātes riska vadību, nodrošinot, ka tai ir pieejami atbilstoši finanšu resursi saistību nokārtošanai noteiktajos termiņos. Sabiedrības vadība prognozē, ka tai nebūs likviditātes problēmas un Sabiedrība varēs norēķināties ar kreditoriem noteiktajos termiņos.

Sabiedrības vadība uzskata, ka Sabiedrībai būs pietiekami naudas resursi, lai tās likviditāte nebūtu apdraudēta.

(c) Kapitāla risku vadība

Sabiedrības Akcionārs ir Latvijas Republika Finanšu ministrijas personā (100%). Kapitāla risku vadības mērķis ir nodrošināt Sabiedrības ilgtspējīgu darbību un attīstību.

Saskaņā ar Latvijā ieviesto elektroenerģijas pārvades sistēmas operatora nodalīšanas modeli, Sabiedrība pārvades sistēmas pakalpojumu sniegšanai nepieciešamos aktīvus nomā no AS "Latvijas elektriskie tīkli". Ievērojot iepriekš minēto, Sabiedrības kapitāla struktūru raksturo zems pašu kapitāla īpatsvars. Šāda kapitāla struktūra nerada riskus Sabiedrības ilgtspējīgais attīstībai, jo saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likumu, finansējumu Sabiedrības realizētajiem kapitālieguldījumiem pārvades sistēmas aktīvos nodrošina AS "Latvijas elektriskie tīkli" kā elektroenerģijas pārvades sistēmas aktīvu īpašnieks.

(d) Kredītrisks

Sabiedrība pamatdarbības finansēšanai neizmanto aizņēmumus. Finanšu līdzekļi, kuri potenciāli pakļauj Sabiedrību zināmai riska koncentrācijas pakāpei, galvenokārt ir naudas līdzekļi un pircēju un pasūtītāju parādi. Saskaņā ar Sabiedrības Grāmatvedības uzskaites politiku uzkrājums vērtības samazinājumam šaubīgajiem parādiem tiek aprēķināts ne retāk kā reizi ceturksnī, balstoties uz debitoru parāda vecumu.

23. NODOKĻU IESPĒJAMĀS SAISTĪBAS

Nodokļu institūcijas var jebkurā brīdī veikt grāmatvedības uzskaites revīziju trīs gadu laikā pēc taksācijas gada un papildus aprēķināt nodokļa saistības un soda naudas. Sabiedrības vadībai nav zināmi apstākļi, kas varētu radīt iespējamās būtiskas saistības nākotnē.

24. KAPITĀLIEGULDĪJUMU SAISTĪBAS

Saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likuma 13.panta 6.daļu, Sabiedrība kā pārvades sistēmas operators, attīstot pārvades sistēmu, ir atbildīgs par jaunu pārvades infrastruktūras objektu plānošanu, būvniecību un nodošanu ekspluatācijā. Ievērojot iepriekš minēto, Sabiedrība realizē kapitālieguldījumu projektus pārvades sistēmas aktīvos saskaņā ar Sabiedrisko apkalpojumu regulēšanas komisijas apstiprinātu pārvades sistēmas attīstības plānu desmit gadu periodam.

Saskaņā ar Latvijā ieviesto elektroenerģijas pārvades sistēmas operatora nodalīšanas modeli, pārvades sistēmas aktīvu īpašnieks ir AS "Latvijas elektriskie tīkli".

Atbilstoši Elektroenerģijas tirgus likuma 21² panta trešajai daļai, 2014.gada 30.decembra pārvades sistēmas aktīvu nomas līgumam starp Sabiedrību un AS "Latvijas elektriskie tīkli", AS "Latvijas elektriskie tīkli" kā elektroenerģijas pārvades sistēmas aktīvu īpašnieks nodrošina finansējumu Sabiedrības realizētajiem kapitālieguldījumiem pārvades sistēmas attīstībā. Tādējādi, Sabiedrība, realizējot kapitālieguldījumu projektus, netiek pakļauta kredītriskam, neveidojas kapitālieguldījumu saistības. Papildus AS "Latvijas elektriskie tīkli" nodrošinātajam finansējumam, kapitālieguldījumu projektiem tiek piesaistīts Eiropas savienības līdzfinansējums, tai skaitā:

- 2015.gada maijā noslēgts Granta līgums ar INEA (*Innovation and Networks Executive Agency*) par līdzfinansējuma piešķiršanu projektam “330 kV EPL savienojums „Kurzemes loks” 3. etaps: 330 kV gaisvadu līnija „Ventspils –Tume – Imanta”” 45% apmērā no attiecināmajām izmaksām 55 089 000 EUR apmērā, projektu plānots pabeigt līdz 2019.gada beigām;
- 2015.gada maijā noslēgts līgumu ar INEA par Eiropas Savienības līdzfinansējuma saņemšanu projektam “Igaunijas – Latvijas trešais starpsavienojums” 65% apmērā no attiecināmajām izmaksām 63 380 070 EUR apmēra, projektu plānots pabeigt līdz 2020.gada beigām;
- 2017.gada maijā noslēgts līgumu ar INEA par Eiropas Savienības līdzfinansējuma saņemšanu projektam “330 kV elektrolīnijas “Rīgas TEC-2 – Rīgas HES” izbūve” 50% apmērā no attiecināmajām izmaksām 9 990 000 EUR apmēra, projektu plānots pabeigt līdz 2020.gada beigām.
- 2019.gada 19.martā noslēgts līgums ar INEA par Eiropas Savienības līdzfinansējuma saņemšanu projektam “Baltijas sinhronizācijas projekts, 1.fāze” 75% apmērā no attiecināmajām izmaksām 57 750 000 EUR apmēra, projektu plānots pabeigt līdz 2025.gada beigām.

25. DARĪJUMI AR SAISTĪTĀJĀM PUSĒM

Par saistītajām pusēm tiek uzskatīti ar valsti saistīti uzņēmumi, kurus kontrolē, kopīgi kontrolē vai būtiski ietekmē valsts. Sabiedrībai nav būtisku darījumu, un citu darījumu, kas kopā, bet ne atsevišķi ir būtiski ar Latvijas Republikas valdību, valsts aģentūrām un tamlīdzīgām vietēja, valsts vai starptautiska mēroga iestādēm, uz kurām attiecas standarta darbības joma, izņemot kapitālsabiedrību AS "Latvenergo" un tā meitas sabiedrības - pārvades aktīvu īpašnieks AS „Latvijas elektriskie tīkli”, energoapgādes pakalpojumu sniedzējs AS „Latvenergo”, sadales sistēmas operators AS „Sadales tīkls”, elektroenerģijas publiskais tirgotājs AS „Enerģijas publiskais tirgotājs”.

a) Ieņēmumi un izmaksas no darījumiem ar saistītajām pusēm

	2020.gada 3 mēneši EUR	2019.gada 3 mēneši EUR
Valsts kontrolētas kapitālsabiedrības*		
<i>Ieņēmumi</i>		
Pārvades aktīvu pārbūves un atjaunošanas darbi	18 557 439	19 497 822
Pārvades sistēmas pakalpojums	18 298 399	18 553 747
Obligātās iepirkuma komponentes	1 371 914	948 006
Ieņēmumi no elektroenerģijas realizācijas, elektriskās jaudas uzturēšanas pakalpojumi	1 065 300	1 491 871
Ieņēmumi no pārējiem pakalpojumiem	190 594	132 168
Kopā ieņēmumi no darījumiem ar saistītām sabiedrībām	39 483 646	40 623 614

	2020.gada 3 mēneši EUR	2019.gada 3 mēneši EUR
<i>Izmaksas</i>		
Pamatlīdzekļu noma	9 229 277	9 395 424
Elektroenerģijas iegāde	2 228 867	2 113 223
Obligātās iepirkuma komponentes	1 371 914	948 006
Sakaru izdevumi	784 035	856 760
Avansa maksājumi par pieslēguma lietošanas tiesībām	-	3 058 850
Pārvades aktīvu lietošanas tiesības	-	80 987
Citas izmaksas	245 770	190 402
Kopā izmaksas darījumiem ar saistītām sabiedrībām	13 859 863	16 643 652

b) Gada beigu bilances atlikumi, kas radušies no darījumiem ar saistītajām pusēm

	31.03.2020. EUR	31.12.2019. EUR
Debitoru parādi:		
valsts kontrolētas kapitālsabiedrības *	13 108 548	17 748 534
Kreditoru saistības:		
valsts kontrolētas kapitālsabiedrības *	4 765 852	5 370 327

NOTIKUMI PĒC PĀRSKATA GADA BEIGĀM

Laika periodā kopš pārskata gada pēdējās dienas nav bijuši citi notikumi, kas būtiski ietekmētu Sabiedrības finanšu pārskatus, izņemot tos, kas minēti vadības ziņojumā.

* * * * *